

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.7.2021
SWD(2021) 713 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

Raportul din 2021 privind statul de drept

Capitol consacrat situației statului de drept din Croația

care însoțește documentul

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Raportul din 2021 privind statul de drept
Situația statului de drept din Uniunea Europeană**

{COM(2021) 700 final} - {SWD(2021) 701 final} - {SWD(2021) 702 final} -
{SWD(2021) 703 final} - {SWD(2021) 704 final} - {SWD(2021) 705 final} -
{SWD(2021) 706 final} - {SWD(2021) 707 final} - {SWD(2021) 708 final} -
{SWD(2021) 709 final} - {SWD(2021) 710 final} - {SWD(2021) 711 final} -
{SWD(2021) 712 final} - {SWD(2021) 714 final} - {SWD(2021) 715 final} -
{SWD(2021) 716 final} - {SWD(2021) 717 final} - {SWD(2021) 718 final} -
{SWD(2021) 719 final} - {SWD(2021) 720 final} - {SWD(2021) 721 final} -
{SWD(2021) 722 final} - {SWD(2021) 723 final} - {SWD(2021) 724 final} -
{SWD(2021) 725 final} - {SWD(2021) 726 final} - {SWD(2021) 727 final}

REZUMAT

Sistemul de justiție din Croația a înregistrat îmbunătățiri în ceea ce privește reducerea duratei procedurilor și a stocului de cauze restante, însă sunt în continuare necesare îmbunătățiri suplimentare pentru a aborda provocările serioase în materie de eficiență și de calitate. Extinderea continuă a noilor instrumente de comunicare electronică în cadrul instanțelor a condus la o creștere treptată a utilizării acestora. Procesul de numire a noului președinte al Curții Supreme, aflat în curs de desfășurare, a dat naștere la controverse și la declarații publice denigratoare repetate la adresa judecătorilor. În contextul unor opinii divergente cu privire la următorul președinte al Curții Supreme, Curtea Constituțională a subliniat importanța cooperării între autoritățile statului. Consiliul Judiciar de Stat a formulat propuneri de consolidare a rolului său în selectarea judecătorilor, această chestiune fiind deja abordată în Raportul din 2020 privind statul de drept. O serie de încălcări ale eticii și de încălcări disciplinare, presupus săvârșite de către judecători, au condus la inițierea unor proceduri în fața Consiliului Judiciar de Stat și a Consiliilor Judecătorilor, precum și la o anchetă penală. Nivelul independenței percepute a sistemului judiciar rămâne foarte scăzut. Există în continuare un deficit de resurse umane în cadrul Consiliului Judiciar de Stat și al Consiliului Parchetului de Stat, chiar dacă au fost alocate unele resurse limitate pentru verificarea declarațiilor de avere recent publicate ale judecătorilor și ale procurorilor.

O nouă strategie privind prevenirea corupției pentru perioada 2021-2030 se află în proces de consultare publică. Ca și strategia anterioară, proiectul de propunere de strategie are în vedere, de asemenea, consolidarea cadrului juridic privind prevenirea conflictelor de interese, care este în curs de elaborare. Încă lipsesc codurile de etică pentru membrii guvernului și pentru parlamentari, în timp ce „ușile turnante” sunt reglementate doar parțial. Urmează să fie introduse norme detaliate privind activitățile de lobby. Deși au fost anunțate modificări la cadrul de reglementare a imunității politice a membrilor guvernului, nu au fost încă întreprinse măsuri legislative în acest sens. Procedurile de achiziții publice rămân un domeniu cu grad ridicat de risc de corupție, iar în urma raportării de către avertizori au fost descoperite mai multe cazuri de corupție. Urmărirea penală și anchetarea cazurilor de corupție la nivel înalt continuă, însă, din cauza procedurilor prelungite, se înregistrează deseori întârzieri în pronunțarea condamnărilor.

Croația își actualizează legislația privind mass-media pentru a transpune Directiva serviciilor mass-media audiovizuale, versiunea revizuită a Legii privind mass-media electronică urmând a fi adoptată în anul 2021. Persistă preocupări legate de independența politică a Agenției pentru Mijloacele Electronice de Informare și, în contextul revizuirii acestei legi, sunt avute în vedere noi cerințe de calificare pentru potențialii membri ai organului de conducere al Agenției. Croația dispune de un cadru solid de reglementare privind transparența informațiilor cu privire la proprietatea asupra entităților din mass-media și are în vedere îmbunătățiri suplimentare în acest sens. Deși publicitatea de stat este parțial reglementată prin Legea privind mass-media electronică, părțile interesate raportează că această lege subminează adesea independența politică a instituțiilor mass-media, care sunt dependente din punct de vedere economic de o astfel de finanțare, în special la nivel local. Este instituit un cadru juridic pentru protecția jurnaliștilor, însă aceștia continuă să se confrunte cu amenințări. În special, numărul mare de acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice (SLAPP), care vizează jurnaliștii, continuă să reprezinte un motiv serios de îngrijorare. Accesul la informații este asigurat prin lege, însă persistă întârzieri în prelucrarea cererilor primite din partea jurnaliștilor.

În ceea ce privește sistemul de control și echilibru, deși consultările publice sunt integrate în procedurile legislative, părțile interesate percep participarea cetățenilor ca fiind mai degrabă

de formă decât de fond. Croația nu a declarat starea de urgență, iar măsurile legate de pandemia de COVID-19 s-au bazat pe legea privind bolile infecțioase, care a fost modificată de două ori. Curtea Constituțională a examinat aceste măsuri, constatând că acestea sunt compatibile cu Constituția și a hotărât, de asemenea, că Parlamentul trebuie să găsească modalități prin care să garanteze exercitarea funcțiilor sale în timpul pandemiei. Accesul Avocatului Poporului la informațiile necesare pentru desfășurarea investigațiilor necesită îmbunătățiri suplimentare. Planul național de creare și abilitare a mediului pentru dezvoltarea societății civile pentru perioada 2021-2027 a rămas fază de elaborare încă din 2016, această problemă fiind ridicată în Raportul din 2020 privind statul de drept.

I. SISTEMUL JUDICIAR

Croația are un sistem judiciar pe trei niveluri, cu instanțe de jurisdicție generală și instanțe specializate. Instanțele de prim grad de jurisdicție generală, care se ocupă de cauze civile și penale, sunt compuse din instanțe municipale (34), în timp ce instanțele județene (15) sunt instanțe de al doilea grad de jurisdicție generală cu unele competențe de instanță de prim grad de jurisdicție. Instanțele specializate sunt compuse din nouă instanțe comerciale și patru instanțe administrative de prim grad de jurisdicție, precum și din Înalta Curte Penală, Înalta Curte pentru Delicte, Înalta Curte Comercială și Înalta Curte de Contencios Administrativ în a doua instanță. Curtea Supremă se ocupă de toate tipurile de cauze. Controlul constituționalității este efectuat de Curtea Constituțională. Un Consiliu Judiciar de Stat independent asigură autonomia și independența sistemului judiciar¹. Biroul Parchetului de Stat (DO) este un organism judiciar autonom și independent, care acționează ca parchet, introduce acțiuni în justiție pentru a proteja proprietatea statului și înaintează căi de atac în vederea protejării Constituției și a legii. Fiecare birou al parchetului este condus de către un procuror. Procurorul General este șeful Biroului Parchetului de Stat al Republicii Croația (DORH), în calitate de birou al parchetului de cel mai înalt rang. Competențele privind numirea și promovarea procurorilor și a procurorilor adjuncți incumbă Consiliului Parchetului de Stat, în timp ce competențele de reprezentare și de management revin Procurorului General². Consiliul Parchetului de Stat este un organism independent de autogovernanță însărcinat cu asigurarea autonomiei și independenței Biroului Parchetului de Stat³. Croația participă la Parchetul European (EPPO). Baroul croat este o organizație

---

¹ Consiliul Judiciar de Stat este un organism judiciar autonom cu 11 membri, fiind constituit din șapte judecători aleși de colegii lor, doi profesori universitari de drept și doi parlamentari, dintre care unul din opoziție. Membrii Consiliului sunt aleși pentru un mandat de patru ani și pot fi realeși o singură dată. Consiliul este responsabil de numirea și destituirea judecătorilor și a președinților de instanță, de deciziile privind imunitatea, transferul și activitățile externe ale judecătorilor, de conducerea procedurilor disciplinare și de luarea de decizii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, de participarea la formarea judecătorilor și a grefierilor, de adoptarea unei metodologii de evaluare a judecătorilor, de păstrarea dosarelor personale și de verificarea declarațiilor de avere ale judecătorilor.

² Figurile 55-57, Tabloul de bord pe 2019 privind justiția în Uniunea Europeană.

³ Consiliul Parchetului de Stat este un organism de procuratură autonom cu 11 membri, fiind constituit din șapte procurori adjuncți aleși de colegii lor, doi profesori universitari de drept și doi parlamentari, dintre care unul din opoziție. Membrii Consiliului sunt aleși pentru un mandat de patru ani și pot fi realeși o singură dată. Conform mandatului, Consiliul este responsabil de numirea și destituirea din funcție, de deciziile privind activitățile externe, participarea la formare, contestațiile la evaluări, păstrarea dosarelor personale și verificarea declarațiilor de avere ale procurorilor și ale procurorilor adjuncți, precum și de deciziile privind transferul, conducerea procedurilor disciplinare și răspunderea disciplinară a procurorilor adjuncți.

profesională independentă și autonomă, care se ocupă de procedurile disciplinare privind avocații⁴.

Independența

Nivelul percepției asupra independenței sistemului judiciar urmează o tendință descendentă. În 2021, nivelul percepției asupra independenței sistemului judiciar în rândul publicului larg s-a deteriorat și rămâne cel mai scăzut din UE (ponderea cetățenilor care consideră că independența sistemului judiciar este „relativ bună” sau „foarte bună” a scăzut de la 24 % la 17 %)⁵. În rândul întreprinderilor, nivelul percepției asupra independenței sistemului judiciar este, de asemenea, foarte redus și a scăzut, ajungând pe ultimul loc în UE (ponderea întreprinderilor care percep independența sistemului judiciar ca fiind „relativ bună” sau „foarte bună” a rămas 16 %, în timp ce ponderea întreprinderilor care percep independența sistemului judiciar ca fiind „foarte scăzută” a crescut de la 36 % la 43 %)⁶. Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE evidențiază o tendință descendentă continuă începând din 2016. Principalul motiv perceput invocat de către publicul larg pentru lipsa de independență a instanțelor și a judecătorilor este percepția că există interferențe sau presiuni din partea guvernului și a politicienilor⁷. Efectuarea unor studii mai detaliate ar putea contribui la abordarea acestor aspecte prin examinarea motivelor specifice invocate de diferitele părți interesate din sistemul de justiție ca fiind baza unui nivel constant scăzut al independenței percepute a sistemului judiciar⁸.

Procesul de numire a noului președinte al Curții Supreme, aflat în curs de desfășurare, a dat naștere la controverse, iar Curtea Constituțională a subliniat importanța cooperării între autoritățile statului. Mandatul de patru ani al anteriorului președinte al Curții Supreme s-a încheiat la 15 iulie 2021. Procesul de numire a noului președinte a condus la un schimb intens de declarații între cei mai înalți reprezentanți ai autorităților statului, care

---

⁴ În conformitate cu statutul Baroului croat, adunarea generală a Baroului alege instanța disciplinară (alcătuită din cel puțin cinci membri și având competență de a se pronunța asupra încălcărilor mai grave și asupra căilor de atac introduse împotriva deciziilor consiliului disciplinar) și instanța disciplinară superioară (alcătuită din cel puțin cinci membri și având competență de a se pronunța asupra hotărârilor instanței disciplinare), în timp ce Comitetul executiv al Baroului alege consiliile disciplinare (alcătuite din trei membri și având competență de a decide asupra încălcărilor mai puțin grave).

⁵ Figura 48, Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE. Percepția cu privire la independența sistemului judiciar corespunde următoarelor categorii: independență foarte scăzută (sub 30 % din respondenți consideră că nivelul de independență a sistemului judiciar este „relativ bun” și „foarte bun”); independență scăzută (între 30 % și 39 %), independență medie (între 40 % și 59 %), independență ridicată (între 60 % și 75 %) și independență foarte ridicată (peste 75 %).

⁶ Figura 50, Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE.

⁷ Figura 49, Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE. Principalul motiv perceput declarat de către întreprinderi este percepția existenței unor interferențe sau a unor presiuni exercitate de interese economice sau de alte interese specifice, urmată îndeaproape de percepția existenței unor interferențe sau a unor presiuni exercitate de guvern și de politicieni. Figura 51, Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE. Trebuie remarcat faptul că pe durata perioadei de cinci ani, ponderea cetățenilor și a întreprinderilor care au menționat aceste motive rămâne cea mai ridicată din UE în termeni comparativi.

⁸ Ultimul studiu cuprinzător în rândul justițiabililor și al practicienilor în domeniul dreptului a fost efectuat în 2015 și a vizat accesibilitatea serviciilor instanțelor, serviciile pentru clienți în instanță, desfășurarea ședințelor de judecată, hotărârile pronunțate de instanță și serviciile prestate de avocat. Figura 45, Tabloul de bord 2017 privind justiția în Uniunea Europeană. A se vedea, de asemenea, Figura 49 din Tabloul de bord privind justiția în UE pentru 2018, Figura 42 din Tabloul de bord pe 2019 privind justiția în Uniunea Europeană, Figura 42 din Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană pentru anul 2020 și Figura 37 din Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE, care arată că nu s-au realizat studii în perioada 2016-2019.

au inclus afirmații negative repetate cu privire la judecătorii Curții Supreme și alți judecători⁹. Potrivit Constituției, președintele Curții Supreme este numit de Parlament, la propunerea președintelui republicii¹⁰. Adunarea generală a Curții Supreme și comisia parlamentară competentă prezintă avize cu privire la candidații¹¹. Astfel cum a precizat Curtea Constituțională, aceste avize, care trebuie să fie prezentate cu privire la toți candidații, nu au caracter obligatoriu pentru președintele republicii¹². În februarie 2021, în conformitate cu amendamentele adoptate în 2018¹³, Consiliul Judiciar de Stat a transmis cele trei candidaturi (inclusiv candidatura președintelui în funcție al Curții Supreme) către Cabinetul Președintelui Republicii. Președintele republicii a propus Parlamentului un candidat care nu își depusese candidatura pentru postul vacant, susținând că amendamentele din 2018 la Legea privind instanțele, care cuprind dispoziții privind procedura de ocupare a posturilor vacante, sunt „neconstituționale”¹⁴. Ulterior, Curtea Constituțională a constatat că amendamentele din 2018 respectă Constituția¹⁵. Curtea a clarificat faptul că președintele republicii poate alege numai dintre persoanele care și-au depus candidatura pentru postul vacant; cu toate acestea, președintele poate decide, de asemenea, să nu propună niciuna dintre persoanele care și-au depus candidatura și să informeze Parlamentul în acest sens¹⁶. Un candidat respins poate solicita revizuirea deciziei Parlamentului în fața Curții Constituționale¹⁷. Curtea a subliniat, de asemenea, cerința constituțională de cooperare între autoritățile statului în vederea identificării unor soluții comune, în conformitate cu statul de drept și în condițiile evitării unor situații destabilizatoare care ar împiedica funcționarea Curții Supreme¹⁸. În urma

---

⁹ Aceste afirmații au fost făcute de anumiți reprezentanți ai puterii executive. Ca reacție, Asociația Judecătorilor și Curtea Supremă au emis comunicate de presă prin care au condamnat astfel de afirmații, de exemplu: comunicatul de presă din 26 martie 2021 al adunării generale a Curții Supreme; comunicatul de presă din 29 aprilie 2021 al Asociației Judecătorilor; comunicatul de presă din 18 mai 2021 al adunării generale a Curții Supreme.

¹⁰ Constituția Republicii Croația, articolul 116 alineatul (2).

¹¹ Constituția Republicii Croația, articolul 116 alineatul (2).

¹² Hotărârea Curții Constituționale din 23 martie 2021, U-I-1039/2021, punctul 18.1.

¹³ Potrivit amendamentelor din 2018 la Legea privind instanțele, s-a instituit cerința conform căreia un anunț de post vacant pentru funcția de președinte al Curții Supreme trebuie să fie publicat în *Jurnalul Oficial*, precum și cerința conform căreia procedura de ocupare a postului vacant trebuie să fie gestionată de Consiliul Judiciar de Stat. Legea privind instanțele, articolele modificate 44, 44.a și 44.b. Consiliul Judiciar de Stat publică pe site-ul său web CV-urile candidaților și planurile de management a activității Curții Supreme prezentate de aceștia. Consiliul transmite apoi candidaturile către Cabinetul Președintelui Republicii, care solicită avize cu privire la candidați de la adunarea generală a Curții Supreme și de la comisia parlamentară competentă. Trebuie remarcat faptul că rolul care îi revine Consiliului Judiciar de Stat în cadrul procedurii de ocupare a postului vacant este pur administrativ, întrucât acesta nu prezintă un aviz referitor la candidați și nu îi selectează.

¹⁴ Cabinetul Președintelui Republicii, comunicat de presă din 8 martie 2021. Într-un interviu anterior, președintele republicii a declarat că nu intenționează să propună niciunul dintre cei trei candidați, întrucât acest lucru ar „reprezenta o abatere gravă de la cutumele constituționale”. Acesta a declarat, de asemenea, că „legea care conferă un rol Consiliului Judiciar de Stat [în cadrul procedurii de ocupare a unui post vacant] este inutilă” și că nu va selecta un candidat dintre judecătorii ai Curții Supreme.

¹⁵ Hotărârea Curții Constituționale din 23 martie 2021, U-I-1039/2021, U-I-1620/21. Inițiativa de solicitare a unui control al constituționalității a fost lansată de un cetățean.

¹⁶ Hotărârea Curții Constituționale of 23 martie 2021, U-I-1039/2021, U-I-1620/21, punctele 18.2., 18.2.1. Curtea a clarificat faptul că Consiliul Judiciar de Stat trebuie să transmită Președintelui Republicii numai acele candidaturi care sunt valabile și îndeplinesc criteriile stabilite prin lege. (punctul 18.1). Curtea a subliniat, de asemenea, că, în conformitate cu amendamentele din 2018, Consiliul are obligația, separat de procedurile obișnuite aferente dobândirii calității de judecător, de a numi noul președinte al Curții Supreme ca judecător cu mandat permanent, în cazul în care persoana în cauză nu avea anterior calitatea de judecător. (punctul 18.2.6).

¹⁷ Hotărârea Curții Constituționale din 23 martie 2021, U-I-1039/2021, U-I-1620/21, punctul 18.2.6.

¹⁸ Hotărârea Curții Constituționale din 23 martie 2021, U-I-1039/2021, U-I-1620/21, punctul 18.2.1.

hotărârii Curții Constituționale, președintele republicii a solicitat republicarea anunțului privind postul vacant¹⁹. În iunie 2021, după publicarea unui nou anunț, președintele republicii a propus Parlamentului unul dintre cei cinci candidați care au participat la procedură (nu a candidat niciun judecător în funcție la Curtea Supremă), însă Parlamentul nu a numit candidatul respectiv²⁰. La 7 iulie 2021, Consiliul Judiciar de Stat a publicat al treilea anunț public de exprimare a interesului. Întrucât noul președinte al Curții Supreme nu a fost numit înaintea încheierii mandatului președintelui anterior, această funcție va fi îndeplinită, posibil pentru o perioadă îndelungată, de vicepreședintele Curții Supreme²¹. Având în vedere că un candidat la funcția de președinte al Curții Supreme ar putea fi numit în același timp și ca judecător (în cazul în care persoana respectivă nu este deja judecător), trebuie remarcat faptul că, potrivit recomandărilor Consiliului Europei cu privire la procedura de selecție a judecătorilor, în cazul în care există dispoziții constituționale sau alte dispoziții legale conform cărora deciziile în acest sens sunt luate de șeful statutului, de guvern sau de puterea legislativă, avizul unei autorități independente și competente, formată în proporție substanțială din membri ai puterii judiciare (în acest caz adunarea generală a Curții Supreme) ar trebui să fie pus în practică de autoritatea relevantă împuternicită să facă numiri²².

Consiliul Judiciar de Stat a formulat propuneri de consolidare a rolului său în selectarea judecătorilor. Conform constatărilor din Raportul din 2020 privind statul de drept, Consiliul Judiciar de Stat și Consiliul Parchetului de Stat se confruntă cu provocări ca urmare a amendamentelor care au redus rolul acestora în selectarea judecătorilor și a procurorilor²³. În ceea ce privește judecătoria, prin amendamentele din 2018 a fost redus numărul de puncte pe care Consiliul Judiciar de Stat le poate acorda candidaților în urma interviului, ceea ce a redus posibilitatea Consiliului de a face o departajare între candidați²⁴. În martie 2021, Consiliul Judiciar de Stat a realizat o analiză a dispozițiilor legii privind

---

¹⁹ Cabinetul Președintelui Republicii, comunicat de presă din 25 martie 2021.

²⁰ Adunarea generală a Curții Supreme nu a emis un aviz favorabil pentru niciunul dintre aceștia. Curtea Supremă, comunicat de presă din 18 mai 2021. La 8 iunie 2021, după prezentarea în fața comisiei parlamentare pentru sistemul judiciar a planurilor de management cu privire la activitatea Curții Supreme, niciunul dintre cei patru candidați rămași (o persoană și-a retras candidatura) nu a obținut majoritatea voturilor membrilor comisiei. La 25 iunie 2021, candidatul propus nu a obținut majoritatea necesară în plenul Parlamentului.

²¹ Legea privind instanțele, articolul 44.c. Procesul de numire face obiectul unor controverse și a condus deja la două cereri publice succesive de exprimare a interesului, și, în absența unui acord în Parlament, acest proces s-ar putea prelungi și mai mult.

²² CM/Rec(2010)12, punctul 47. În temeiul dreptului Uniunii, implicarea unui organism precum Consiliul Judiciar în procedura de numire într-o funcție judiciară poate contribui la sporirea obiectivității procedurii prin limitarea marjei de apreciere a puterii executive în ceea ce privește astfel de numiri, cu condiția ca un astfel de consiliu să fie suficient de independent. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene, cauza C-824/18 AB et al., punctele 124-127 și jurisprudența citată.

²³ Amendamentele din 2018 la Legea privind Consiliul Judiciar de Stat.

Posturile de judecători și de procurori se ocupă pe baza unui proces meritocratic întemeiat pe un sistem de punctaj, care ia în considerare două elemente. Primul element reprezintă fie scorul final al candidatului la Școala de Stat pentru Funcționarii Sistemului Judiciar fie, în cazul numirii unui judecător existent la o altă instanță, evaluarea performanței judiciare a acestuia. Al doilea element este interviul susținut în fața Consiliului respectiv. Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 3-4.

²⁴ De asemenea, amendamentele au limitat opțiunile de alegere a candidaților pe care Consiliul îi poate invita să susțină un interviu. Consecințele acestor modificări au putut fi observate în unele proceduri de numire din 2019 și din 2020, când Consiliile s-au confruntat cu provocări în încercarea de a evita reducerea procedurii de numire la o numărare mecanică a punctelor. Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 4.

selecția judecătorilor și a propus modificări²⁵. Consiliul a subliniat că dispozițiile actuale privind acordarea de puncte candidaților în cadrul procedurii de selecție i-au compromis capacitatea de a acționa ca un organism independent și autonom însărcinat cu asigurarea independenței sistemului judiciar. Potrivit Consiliului, sistemul actual, în care punctele obținute la Școala de Stat pentru Funcționarii Sistemului Judiciar au un rol decisiv în selecția judecătorilor, face ca rolul sau influența Consiliului în procesul de selecție a judecătorilor să devină ne semnificative. Noile propuneri reflectă modalități de îmbunătățire a rolului Consiliului în cadrul procedurii de selecție. De asemenea, Consiliul a propus îmbunătățiri ale cadrului de reglementare a procedurilor disciplinare referitoare la judecători, în special în ceea ce privește termenele. În acest sens, resursele aflate la dispoziția Consiliului Judiciar de Stat și a Consiliului Parchetului de Stat constituie elemente importante pentru îmbunătățirea calității activităților realizate de ambele Consilii.

Consiliul Judiciar de Stat și Consiliul Parchetului de Stat au primit resurse suplimentare pentru verificarea declarațiilor de avere recent publicate ale judecătorilor și ale procurorilor. În ianuarie 2021, declarațiile de avere ale judecătorilor și ale procurorilor au fost publicate online și au fost puse la dispoziția publicului²⁶. Conform constatărilor din Raportul din 2020 privind statul de drept, ar fi necesar sprijin constând în instrumente electronice și resurse umane adecvate pentru a se asigura că Consiliul Judiciar de Stat și Consiliul Parchetului de Stat pot verifica în mod eficace și rapid declarațiile, dacă este posibil înainte de publicarea lor online. Ambele Consilii au început să ia măsuri pentru a permite conectarea sistemelor lor TIC la bazele de date ale autorităților competente²⁷. Cu toate acestea, conectarea Consiliilor la aceste baze de date, odată realizată, ar permite o verificare mai eficientă a averilor²⁸. Astfel cum se menționează în Raportul din 2020 privind statul de drept, aceste sisteme TIC nu depistează în mod automat incoerențele între averea declarată și cea reală a judecătorilor și a procurorilor. În aprilie 2021, în cadrul Consiliilor au fost alocați trei funcționari (un funcționar public a fost transferat la Consiliul Parchetului de Stat, iar doi au fost transferați la Consiliul Judiciar de Stat), prin transfer temporar de la Ministerul Justiției și Administrației Publice, pentru a acorda sprijin la verificarea manuală a declarațiilor de avere²⁹. Se preconizează introducerea până în 2021 a unei soluții software automatizate pentru ambele Consilii, cu scopul realizării unei comparații automatizate a datelor. Alte îmbunătățiri ale soluției software pentru ambele Consilii, precum și pentru

---

²⁵ Consiliul Judiciar de Stat a propus modificări la Legea privind Consiliul Judiciar de Stat, care vizează în special creșterea numărului de puncte acordate în urma interviului cu candidatul, la nivelul aplicabil înainte de amendamentele din 2018 și revizuirea dispozițiilor în baza cărora candidații pot fi invitați să susțină un interviu. Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

²⁶ Sistemul modificat de depunere, elaborare, verificare și publicare a rapoartelor cu privire la averea judecătorilor, a procurorilor și a procurorilor adjuncți (declarații de avere) a fost introdus prin lege în 2018. Judecătorii și procurorii au obligația de a-și depune declarațiile de avere în format electronic, iar datele privind averile lor sunt publice și se afișează pe site-urile web ale Consiliilor, în condițiile respectării normelor privind protecția datelor cu caracter personal. Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 3-5, 17-18.

²⁷ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 3 și 17. Pentru a avea acces la bazele de date ale altor instituții (de exemplu, administrația fiscală, agenția financiară, Ministerul Transporturilor, Ministerul Agriculturii, registrul funciar, cadastrul), ambele Consilii vor trebui să încheie acorduri cu fiecare instituție în parte, care să specifice ce tip de informații vor fi partajate și să cuprindă dispoziții privind protecția datelor.

²⁸ Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

²⁹ În februarie 2021, Ministerul Justiției și Administrației Publice a organizat o reuniune tripartită cu reprezentanții Comisiei pentru soluționarea conflictelor de interese și ai Consiliului Judiciar de Stat, cu scopul de a face schimb de experiență legat de introducerea aplicațiilor TIC. Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 18.

Comisia pentru soluționarea conflictelor de interese (care utilizează o soluție software începând din 2018), sunt avute în vedere abia pentru anul 2024³⁰, în conformitate cu Planul național de redresare și reziliență.

Consiliul Judiciar de Stat, Consiliile Judecătorilor și autoritățile de anchetă reacționează la o serie de încălcări ale eticii și de abateri disciplinare presupus săvârșite de către judecători. La începutul anului 2021, mai multe situații în care au fost implicați judecători, despre care se presupune că au avut loc în 2020 și 2021, au fost relatate pe larg în presă și discutate în sfera publică. Una dintre situații se referea la cinci judecători despre care se presupune că au încălcat restricțiile instituite ca urmare a pandemiei de COVID-19. Președintele Curții Supreme a demarat proceduri legate de încălcarea Codului de etică judiciară³¹. În martie, unul dintre Consiliile Judecătorilor a constatat o încălcare în legătură cu un judecător, în timp ce un alt Consiliu de Judecători nu a constatat nicio încălcare în ceea ce îi privește pe restul de patru judecători. La 13 mai 2021, în cadrul unei căi de atac introduse împotriva tuturor celor cinci decizii, Consiliul de etică a decis că toți cei cinci judecători au încălcat Codul de etică judiciară în urma nerespectării restricțiilor instituite ca urmare a pandemiei de COVID-19³². Cea de a doua situație a vizat acuzații de nerespectare a imparțialității și oferirea de cadouri nepotrivite judecătorilor, într-o cauză penală, de la suspectul în respectiva cauză (o persoană publică foarte cunoscută); în această situație, președintele instanței relevante a demarat proceduri disciplinare în fața Consiliului Judiciar de Stat. Procedurile referitoare la judecători, inclusiv procedurile penale, sunt încă în desfășurare³³. Deciziile cu privire la încălcarea Codului de etică judiciară de către judecători sunt luate de Consiliile Judecătorilor de pe lângă instanța de care aparțin judecătorii în cauză³⁴. O astfel de decizie poate fi contestată în fața Consiliului de etică, un complet de judecată ai cărui membri sunt selectați de președinții tuturor Consiliilor Judecătorilor³⁵. Deciziile privind sancțiunile disciplinare referitoare la judecători sunt luate de Consiliul Judiciar de Stat și pot fi contestate în fața Curții Constituționale³⁶.

Calitate

Gradul de utilizare a instrumentelor de comunicare electronică în cadrul instanțelor crește treptat³⁷. Conform Ediției din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE, gradul de utilizare a tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) pentru gestionarea cauzelor și pentru comunicarea electronică între instanțe și părți, rămâne printre cele mai scăzute din

³⁰ Anunțat în Planul național de redresare și reziliență prezentat de guvernul Croației la 18 mai 2021.

³¹ Curtea Supremă, Solicitare din partea președintelui Curții Supreme, 5 martie 2021.

³² Consiliul de etică al Curții Supreme a Republicii Croația a decis cu privire la plângerile judecătorilor în procedura de evaluare a existenței unei încălcări a Codului de etică judiciară, comunicat de presă din 31 mai 2021.

³³ La 9 iunie 2021, trei judecători au fost arestați în legătură cu presupusele infracțiuni de corupție. Trebuie remarcat faptul că președintele instanței competente a solicitat, de asemenea, un nou control de securitate în legătură cu judecătorii care se ocupă de cauze de corupție și de criminalitate organizată din cadrul instanței respective.

³⁴ Decizia de constatare a încălcării codului de etică este introdusă în dosarul personal al judecătorilor și transmisă președintelui instanței competente.

³⁵ Legea privind instanțele, articolele 106, 107 și 107.a.

³⁶ Legea privind Consiliul Judiciar de Stat, articolele 62-79. Pentru o situație comparativă a autorităților implicate în procedurile disciplinare privind judecătorii din toate statele membre, a se vedea figurile 52 și 53 din Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană pentru anul 2020.

³⁷ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 4.

UE³⁸. În ceea ce privește utilizarea TIC pentru gestionarea cauzelor, introducerea sistemului de „dosare electronice” este în curs de desfășurare pentru ultimele instanțe rămase, urmând ca acest sistem să devină operațional până la sfârșitul anului 2021³⁹. În ceea ce privește instrumentele de comunicare electronică, sistemul „e-comunicare”, care permite schimbul de documente cu instanța pe cale electronică, a fost introdus la instanțele comerciale, județene și municipale, la Înalta Curte Comercială și la Curtea Supremă (numai pentru cauzele civile). În prezent, principalii utilizatori ai acestui sistem sunt avocații, notarii publici, experții judiciari, evaluatorii, interpreții și practicienii în insolvență⁴⁰. Gradul de utilizare a sistemului de comunicare electronică a crescut în cursul anului 2020, după ce s-a prevăzut, prin lege, obligativitatea comunicării electronice în cazul persoanelor juridice (cetățenii au încă opțiunea de a utiliza documente pe suport de hârtie)⁴¹. Cu toate acestea, există încă loc de îmbunătățiri, în special în cauzele penale: deși există condiții tehnice pentru comunicarea electronică între procurori și instanțe, vor fi necesare modificări la Codul de procedură penală, acestea fiind preconizate pentru anul 2022⁴². În ceea ce privește comunicarea electronică între procurori și poliție, a fost efectuat un test preliminar. Poliția transmite instanțelor puneri sub acuzare în cazurile de delict, însă pentru ca instanțele să poată comunica pe cale electronică cu poliția sunt necesare modificări legislative. Publicarea hotărârilor pronunțate în prima și în a doua instanță rămâne foarte limitată⁴³. Se preconizează că sistemul de dosare electronice va fi modernizat până în 2023⁴⁴, prin intermediul unui modul special de anonimizare care va permite publicarea hotărârilor judecătorești pe un portal accesibil publicului și cu funcție de căutare⁴⁵.

Consiliului Judiciar de Stat și Consiliului Parchetului de Stat li s-au alocat unele resurse temporare, însă se manifestă în continuare un deficit din punctul de vedere al resurselor umane. Astfel cum s-a menționat în Raportul din 2020 privind statul de drept, Consiliul Judiciar de Stat și Consiliul Parchetului de Stat au competențe considerabile⁴⁶, însă capacitatea lor administrativă rămâne foarte limitată⁴⁷ și situația nu s-a îmbunătățit în mod semnificativ. Deși în 2020 ambelor Consilii li s-au alocat în mod oficial mai multe resurse financiare (cu 25 % mai mult în cazul Consiliului Judiciar de Stat și cu 40 % mai mult în cazul Consiliului Parchetului de Stat, comparativ cu 2019), restricțiile impuse ca urmare a pandemiei de COVID-19 au dus la amânarea utilizării acestor resurse pentru angajarea de personal suplimentar. Până în prezent, Consiliile au beneficiat numai de unele majorări temporare de resurse pentru a se ocupa de verificarea declarațiilor de avere ale judecătorilor și ale procurorilor⁴⁸.

---

³⁸ Figurile 40-47, Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE.

³⁹ În patru instanțe administrative de prim grad de jurisdicție și la Înalta Curte Administrativă. Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 9.

⁴⁰ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 8.

⁴¹ La sfârșitul anului 2020, în cazul instanțelor comerciale, aproximativ 49 % din toate documentele au fost trimise și primite pe cale electronică, procentul fiind de 26 % în cazul instanțelor municipale. Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

⁴² Anunțat în Planul național de redresare și reziliență prezentat de guvernul Croației la 18 mai 2021.

⁴³ Figura 46, Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE. Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 6-7.

⁴⁴ Anunțat în Planul național de redresare și reziliență prezentat de guvernul Croației la 18 mai 2021.

⁴⁵ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 8-9.

⁴⁶ A se vedea notele de subsol 1 și 3 de mai sus.

⁴⁷ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 4-5.

⁴⁸ A se vedea capitolul „Independența” de mai sus.

A început să funcționeze o nouă Înalță Curte Penală având calitatea de instanță penală specializată. În ianuarie 2021, Înalta Curte Penală și-a început activitatea în calitate de instanță specializată având competența de a se pronunța asupra căilor de atac formulate împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele județene (acționând ca instanțe penale de primul sau de al doilea rang de jurisdicție)⁴⁹. Curtea și-a început activitatea în urma hotărârii Curții Constituționale, care a statuat că Înalta Curte Penală nu pune sub semnul întrebării poziția constituțională a Curții Supreme⁵⁰. S-a asigurat atât personalul de specialitate și administrativ necesar, cât și spațiu dotat corespunzător pentru funcționarea instanței. Consiliul Judiciar de Stat a numit 11 din totalul de 15 judecători, astfel cum s-a stabilit prin decizia ministrului justiției și administrației publice cu privire la această instanță, numind de asemenea și noul președinte al instanței⁵¹. Noua instanță, astfel cum este avut în vedere, ar trebui să reducă volumul de muncă al Curții Supreme în calitate de instanță de al doilea grad de jurisdicție. Curtea Supremă ar putea astfel să se concentreze asupra aspectelor juridice în cauzele penale, acționând în calitate de instanță de al treilea grad de jurisdicție.

Eficiență

Stocul de cauze restante și durata procedurilor au scăzut în instanțele de al doilea grad de jurisdicție și, în cea mai mare parte, au crescut în instanțele de prim grad de jurisdicție, rămânând printre cele mai ridicate din UE⁵². Pandemia de COVID-19, precum și cutremurele puternice din Zagreb și Petrinja, au afectat în mod negativ, cu preponderență, eficiența instanțelor de prim grad de jurisdicție, în special din cauza întârzierii ședințelor de judecată, în timp ce instanțele de al doilea grad de jurisdicție și Curtea Supremă, care funcționează în principal pe bază de dosare ale cauzelor în formă scrisă, au continuat să-și desfășoare activitatea în condiții de eficiență sporită⁵³. În 2020, durata medie a procedurilor

⁴⁹ Codul de procedură penală, articolul 490: (1) Introducerea unei căi de atac împotriva unei hotărâri pronunțate de o instanță de al doilea grad de jurisdicție este posibilă numai în cazul în care: 1) instanța de al doilea grad de jurisdicție a aplicat o pedeapsă cu închisoarea pe termen lung sau a confirmat hotărârea pronunțată în primă instanță prin care a fost aplicată o astfel de pedeapsă; 2) instanța de al doilea grad de jurisdicție a anulat hotărârea pronunțată în primă instanță de achitare a inculpatului și a pronunțat o sentință prin care a constatat vinovăția inculpatului.

⁵⁰ Prin cererea de control al constituționalității se susținea, printre altele, că Legea privind instanțele și Codul de procedură penală au restrâns în mod neconstituțional competența Curții Supreme de a acționa în calitate de instanță de al treilea grad de jurisdicție și au eliminat în mod neconstituțional competența acesteia de a acționa în calitate de instanță de al doilea grad de jurisdicție. Curtea Constituțională a statuat că puterea legislativă dispune de marjă de apreciere în sensul de a decide ce instanță se va pronunța asupra diferitelor tipuri de chestiuni. Aceasta a constatat, de asemenea, că măsurile luate de Curtea Supremă pentru a asigura coerența jurisprudenței nu vor fi puse în pericol, în special în cazul în care Curtea Supremă invită și președintele Înaltei Curți Penale la reuniunile sale privind coerența jurisprudenței (în temeiul articolului 27 din Legea privind instanțele). Hotărârea Curții Constituționale din 3 noiembrie 2020, U-I-4658/2019.

⁵¹ Ceilalți patru candidați la funcția de judecător nu au obținut un număr suficient de voturi în Consiliul Judiciar de Stat, iar postul vacant nu a fost republicat, având în vedere, de asemenea, faptul că, în prezent, numărul de cauze aflate pe rolul instanței este redus.

⁵² Figurile 6-19, Ediția din 2021 a tabloului de bord privind justiția în UE.

⁵³ La 2 noiembrie 2020, președintele Curții Supreme a emis o instrucțiune prin care solicita președinților de instanță să organizeze activitățile instanței urmând două modele. Potrivit modelului A, instanțele de prim grad de jurisdicție acționează în toate tipurile de cauze aflate în competența lor, în conformitate cu măsurile epidemiologice și având în vedere reducerea numărului de persoane aflate în clădirile instanței, în timp ce activitățile desfășurate în afara instanței se limitează la urgențe. Se recomandă utilizarea comunicării electronice, precum și organizarea ședințelor de judecată în instanțele de al doilea grad de jurisdicție prin utilizarea instrumentelor de videoconferință/audioconferință. Potrivit modelului B, care se aplică după aprobarea sa de către președintele Curții Supreme în cazul unei evoluții nefavorabile a situației epidemiologice, instanțele de prim grad de jurisdicție acționează numai în cazurile urgente și numai

în instanțele de prim grad de jurisdicție a rămas printre cele mai lungi din UE și a crescut în cele mai multe cazuri, la 1 000 de zile în cauzele comerciale litigioase (față de 735 în 2019) și la 705 zile în cauzele penale la instanțele municipale (față de 691 în 2019), scăzând în cauzele litigioase civile la 826 de zile (față de 854 în 2019)⁵⁴. Durata medie a procedurilor a scăzut în cea mai mare parte în fața instanțelor județene, unde cauzele litigioase civile în a doua instanță au avut o durată de numai 233 de zile (față de 258 în 2019), iar cauzele penale o durată de 804 zile (față de 930 în 2019). În instanțele de prim grad de jurisdicție, stocul de cauze restante a scăzut cu 13 % în cauzele comerciale (față de 2019), însă a crescut în 2020 cu 15 % în cauzele civile litigioase, cu 12 % în cauzele de contencios administrativ și cu 9 % în cauzele penale. În instanțele de al doilea grad de jurisdicție, stocul de cauze restante a scăzut cu 22 % în cauzele civile litigioase și cu 9 % în cauzele penale. Durata procedurilor și, respectiv, stocul de cauze restante în cauzele comerciale și civile, au scăzut și mai mult atât la Înalta Curte Comercială, cât și la Curtea Supremă. La începutul anului 2021, Ministerul Justiției și Administrației Publice a început elaborarea unor planuri de acțiune menite să îmbunătățească eficiența activității instanțelor, prin care se are în vedere elaborarea unui plan specific pentru fiecare domeniu judiciar și instanță specializată⁵⁵.

II. CADRUL ANTICORUPȚIE

Ministerul Justiției și Administrației Publice este organismul central de prevenire a corupției, având o unitate dedicată coordonării punerii în aplicare a strategiilor anticorupție și a planurilor de acțiune conexe. Acesta acționează, de asemenea, ca un organism central pentru schimbul de date privind eliminarea corupției. Consiliul pentru prevenirea corupției (un organism guvernamental consultativ compus din reprezentanți ai instituțiilor publice și ai organizațiilor neguvernamentale), precum și Consiliul național pentru monitorizarea punerii în aplicare a strategiei de combatere a corupției, raportează către Parlament de două ori pe an. Biroul pentru prevenirea corupției și a criminalității organizate (USKOK) este un parchet specializat responsabil pentru infracțiunile de corupție, iar Oficiul Național de Poliție pentru combaterea corupției și a criminalității organizate (PNUSKOK) este un departament de poliție specializat în prevenirea, detectarea și investigarea infracțiunilor complexe legate de corupție. Noua Înalță Curte Penală și-a început activitatea în 2021 în calitate de instanță de al doilea grad de jurisdicție în cauzele de corupție urmărite penal de USKOK⁵⁶. Biroul Avocatului Poporului își dezvoltă noua sa atribuție legată de gestionarea rapoartelor transmise de avertizori.

Percepția experților și a cadrelor de conducere din mediul de afaceri este că nivelul corupției din sectorul public rămâne ridicat. În indicele privind percepția asupra corupției stabilit de Transparency International în anul 2020, Croația are un scor de 47/100, situându-se

---

judecătorii repartizați respectivelor cazuri se prezintă în instanță. În toate celelalte cazuri, ședințele de judecată se amână timp de 14 zile. Activitățile desfășurate în afara clădirii instanței se suspendă. În instanțele de al doilea grad de jurisdicție, programul ședințelor de judecată este stabilit de președintele instanței, recomandându-se utilizarea instrumentelor de videoconferință/audioconferință. Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 14.

⁵⁴ Date pentru anul 2020, Ministerul Justiției.

⁵⁵ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 11.

⁵⁶ Pentru mai multe informații privind funcționarea Înaltei Curți Penale și Hotărârea Curții Constituționale din 3 noiembrie 2020, U-I-4658/2019, a se vedea capitolul „Calitatea sistemului judiciar” de mai sus.

pe locul al 18-lea în Uniunea Europeană și pe locul al 63-lea la nivel mondial⁵⁷. Această percepție s-a deteriorat⁵⁸ în ultimii cinci ani⁵⁹.

O nouă strategie anticorupție pentru perioada 2021-2030 se află în proces de consultare publică, în timp ce strategia anterioară a expirat. Decizia de demarare a procesului de elaborare a noii strategii a fost adoptată la 19 noiembrie 2020⁶⁰. În urma consultării interne, proiectul de propunere de strategie este în prezent publicat pentru a face obiectul consultării publice⁶¹. Noua strategie va fi completată cu planuri de punere în aplicare cu o durată de trei ani. Se preconizează că primul plan de punere în aplicare va viza perioada 2022-2024, iar elaborarea acestuia va începe numai după adoptarea strategiei⁶². Potrivit autorităților, strategia anticorupție cuprinzătoare pentru perioada 2021-2030 va viza abordarea unei game largi de chestiuni nesoluționate, prin identificarea domeniilor specifice de combatere a corupției care trebuie să fie consolidate, astfel cum se subliniază și în recomandările internaționale⁶³. Principalele domenii de interes ale strategiei vor viza activitățile de prevenire⁶⁴, de consolidare a cadrului instituțional și juridic de combatere a corupției, de sensibilizare a publicului larg cu privire la caracterul nociv al corupției, de sporire a transparenței cu privire la activitatea realizată de organismele publice și de îmbunătățire a sistemelor de integritate în numeroase domenii prioritare⁶⁵.

Cadrul instituțional de combatere a corupției a făcut obiectul unor măsuri de reorganizare instituțională menite să îi sporească eficiența. La 22 iulie 2020, Ministerul Justiției și Ministerul Administrației Publice au fuzionat și au dat naștere Ministerului Justiției și Administrației Publice⁶⁶. Această nouă structură urmărește să îmbunătățească activitatea sectorului de prevenire a corupției, care, în prezent, cuprinde două noi unități organizatorice⁶⁷. În plus, Consiliul pentru prevenirea corupției cuprinde în prezent reprezentanți din partea Comisiei Electorale Centrale, din partea Avocatului Poporului și din partea Oficiului de stat pentru Dezvoltarea Societății Digitale. De curând, resursele umane și

---

⁵⁷ Transparency International, *Indicele de percepție a corupției 2020* (2021), p. 2-3. Percepția cu privire la corupție corespunde următoarelor categorii: nivel de corupție scăzut (percepția în rândul experților și al cadrelor de conducere din mediul de afaceri cu privire la corupția din sectorul public are punctaje de peste 79); nivel de corupție relativ scăzut (punctaje între 79-60), relativ ridicat (punctaje între 59-50), ridicat (punctaje sub 50).

⁵⁸ În 2015, scorul a fost 51, în 2020 fiind 47. Punctajul crește/scade semnificativ atunci când variază cu mai mult de cinci puncte, se îmbunătățește/se deteriorează (variază cu 4-5 puncte) și este relativ stabil (variază cu 1-3 puncte) în ultimii cinci ani.

⁵⁹ Datele sondajului Eurobarometru privind percepția și experiența cetățenilor și a întreprinderilor cu privire la corupție, astfel cum au fost raportate anul trecut, sunt actualizate o dată la doi ani. Cel mai recent set de date este Eurobarometrul special 502 (2020) și Eurobarometrul Flash 482 (2019).

⁶⁰ Strategia anticorupție pentru perioada 2015-2020.

⁶¹ Proiectul de propunere de strategie anticorupție pentru perioada 2021-2030 a fost publicat pe portalul de consultări electronice al guvernului.

⁶² Contribuția scrisă a guvernului Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 12.

⁶³ Lista recomandărilor internaționale, astfel cum sunt menționate în proiectul de strategie anticorupție, p. 6.

⁶⁴ Strategia anticorupție pentru perioada 2015-2020 s-a axat pe activități de prevenire; a se vedea Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 9.

⁶⁵ Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 5.

⁶⁶ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 15.

⁶⁷ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 15. Cele două noi unități sunt: serviciul pentru planificare strategică, coordonare a punerii în aplicare a documentelor naționale și sensibilizare a opiniei publice; și serviciul pentru cooperare internațională și pentru dezvoltare și îmbunătățire a cadrului normativ.

financiare au crescut ușor⁶⁸. Cu toate acestea, Comisia pentru soluționarea conflictelor de interese dispune de un număr limitat al personalului⁶⁹.

Cadrul legislativ pentru combaterea corupției nu a fost încă reformat. Deși abolirea imunității politice a membrilor guvernului a fost anunțată în Programul de guvernare pentru perioada 2020-2024⁷⁰, până în prezent, normele rămân cele menționate în articolul 34 din Legea privind guvernul, care prevăd acordarea imunității pentru toate infracțiunile care se pedepsesc cu închisoare de până la cinci ani. Conform Codului penal, luarea și darea de mită se pedepsește cu închisoare de până la zece ani, aceleași dispoziții fiind aplicabile și funcționarilor străini⁷¹. Actualul proiect de propunere de strategie anticorupție pentru perioada 2021-2030, care este în proces de consultare publică, prevede un obiectiv intermediar specific care vizează îmbunătățirea cadrului de combatere a dării și luării de mită în cazul tranzacțiilor comerciale internaționale⁷². În acest context, în proiectul de strategie se propune consolidarea cadrului legislativ privind imunitatea membrilor guvernului, prin excluderea imunității pentru infracțiunile de corupție, astfel cum a recomandat și GRECO⁷³.

Urmărirea penală și anchetarea cazurilor de corupție la nivel înalt continuă, însă, din cauza procedurilor prelungite, se înregistrează deseori întârzieri în pronunțarea condamnărilor. Tendința pozitivă în ceea ce privește anchetele și urmărirea penală în materie de corupție a continuat, inclusiv la nivel local⁷⁴. În 2020, Biroul Parchetului de Stat a demarat punerea sub acuzare a 84 de persoane (109 persoane în 2019). În aceeași perioadă, instanțele au pronunțat hotărâri cu privire la 92 de persoane, dintre care 78 au fost condamnate (85 %). În ceea ce privește sancțiunile pentru infracțiuni de corupție, 31 de persoane au primit pedepse cu închisoarea (pentru 12 persoane, pedeapsa cu închisoarea a fost transformată în muncă în folosul comunității), iar 47 au primit condamnări cu amânarea aplicării pedepsei. În 2020, durata anchetelor derulate de procurorii din cadrul Biroului pentru prevenirea corupției și a criminalității organizate (USKOK) a crescut (din cauza complexității cazurilor și a pandemiei de COVID-19). Anchetele s-au finalizat în termen de șase luni în numai aproximativ 28 % dintre cazurile instrumentate de USKOK (față de 90 % în 2019). În aproximativ 35 % dintre cazuri, ancheta a durat până la un an, în timp ce în restul de 35 % dintre cazuri, ancheta a durat până la 18 luni sau mai mult. Odată ce cazurile ajung în

---

⁶⁸ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 15.

⁶⁹ Informații raportate de Comisia pentru prevenirea conflictelor de interese în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

⁷⁰ Guvernul Republicii Croația, Programul de guvernare pentru perioada 2020-2024, p. 45. Planul de activități legislative al guvernului pentru anul 2021 prevede, pentru al patrulea trimestru, aplicarea procedurii organelor de lucru cu privire la amendamente. Această lege ar urmări abolirea imunității membrilor guvernului în cazul infracțiunilor de corupție care sunt urmărite penal din oficiu.

⁷¹ Deși articolele 293-294 incriminează darea sau luarea de mită, nu există nicio trimitere clară la funcționarii străini. Noțiunea de „persoană cu calitate oficială” este definită la articolul 89 alineatul (3) din Codul penal. OCDE, *Foreign Bribery Offence and its Enforcement in Eastern Europe and Central Asia* (Infracțiunea de dare și luare de mită la nivel transnațional și aplicarea legii în Europa de Est și în Asia Centrală), 2016, p. 69.

⁷² Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 30.

⁷³ *GRECO Fifth Evaluation Round, Evaluation Report* (Runda a cincea de evaluare GRECO - Raport de evaluare), 6 decembrie 2019, punctul 99.

⁷⁴ În 2020, Biroul Parchetului de Stat a primit notificări penale cu privire la 1 230 de presupuși suspecți de săvârșirea unor infracțiuni de corupție, reprezentând 72 % din totalul notificărilor penale primite de USKOK (în 2019, astfel de notificări s-au primit în legătură cu 1 003 suspecți, reprezentând 73 % din totalul notificărilor). Acest lucru evidențiază o creștere cu aproape 20 % a numărului de persoane suspectate de săvârșirea unei infracțiuni, în comparație cu ultimii ani. Trebuie remarcat faptul că peste 90 % dintre aceste notificări au fost respinse și că majoritatea au fost primite de la cetățeni. Biroul Parchetului de Stat, Raport pentru 2020, 29 aprilie 2021, p. 187 și 188.

instanță, mai multe cauze de corupție la nivel înalt se confruntă cu proceduri îndelungate care întârzie pronunțarea hotărârilor judecătorești⁷⁵. Nu au fost luate măsuri clare prin care să se abordeze ineficiențele sistemului de justiție prezentate în Raportul din 2020 privind statul de drept. Pentru a aborda această problemă, proiectul de strategie cuprinde obiectivul de îmbunătățire a cadrului juridic pentru urmărirea penală a infracțiunilor de corupție, cu scopul de a accelera procedurile judiciare⁷⁶. În ceea ce privește resursele disponibile în prezent, USKOK a raportat dificultățile cu care se confruntă în procesul de recrutare de noi procurori din rândul unor candidați care nu îndeplinesc cerințele în materie de expertiză⁷⁷. Atât USKOK, cât și Oficiul Național de Poliție pentru combaterea corupției și a criminalității organizate (PNUSKOK) au raportat o bună funcționare a cooperării în anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor de corupție. Autoritățile naționale au raportat că resursele disponibile sunt considerate suficiente și că sunt disponibile cursuri specializate de formare online în domeniul combaterii corupției. Au fost identificate deficiențe în ceea ce privește disponibilitatea echipamentelor pentru desfășurarea de activități de anchetă complexe⁷⁸. Potrivit proiectului de strategie, PNUSKOK va beneficia de activități de digitalizare și de renovare atât la nivel național, cât și la nivel local⁷⁹.

De la Raportul din 2020 privind statul de drept, s-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește consolidarea cadrului juridic privind prevenirea conflictelor de interese⁸⁰. Conform constatărilor Raportului din 2020 privind statul de drept, cadrul juridic privind conflictele de interese necesită îmbunătățiri în ceea ce privește punerea sa în aplicare și pentru a asigura faptul că Comisia pentru soluționarea conflictelor de interese are suficiente competențe pentru a aplica sancțiuni disuasive și pentru a-și îndeplini rolul esențial de prevenire⁸¹. Deși cadrul juridic privind conflictele de interese nu s-a modificat, proiectul de propunere de strategie anticorupție pentru perioada 2021-2030 se angajează să îmbunătățească acest cadru și oferă câteva detalii despre ce ar presupune acest lucru⁸². Deciziile Comisiei pentru soluționarea conflictelor de interese au făcut obiectul mai multor hotărâri pronunțate de instanțele administrative și de Curtea Constituțională⁸³. De exemplu, la 12 septembrie 2019, Înalta Curte Administrativă, cu privire la competențele conferite Comisiei în temeiul articolului 5 din Legea privind prevenirea conflictelor de interese, a confirmat practica utilizată de Comisie și sancțiunile pe care aceasta le-a aplicat. La 10 decembrie 2020, Înalta Curte Administrativă a pronunțat o hotărâre cu privire la o cale de atac și, făcând trimitere la dispozițiile articolului 5 din Legea privind prevenirea conflictelor de interese, a statuat că Comisia pentru soluționarea conflictelor de interese nu are competența de a sancționa numai o încălcare a principiilor de conduită aplicabile

---

⁷⁵ În 2020, durata medie a procedurilor penale în primă instanță a fost de 733 de zile în instanțele municipale și de 804 zile în instanțele județene (care se ocupă de cauze penale grave). Date furnizate de Ministerul Justiției și Administrației Publice. În ceea ce privește cazurile de corupție, un exemplu este cauza Fimi-media, care este în curs de 11 ani.

⁷⁶ Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 32.

⁷⁷ Informații furnizate de USKOK în contextul vizitei de țară efectuate în Croația. De exemplu, lipsa unui software specializat și a instrumentelor de investigare criminalistică a echipamentelor electronice.

⁷⁸ Informații furnizate de PNUSKOK în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

⁷⁹ Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 36.

⁸⁰ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 10.

⁸¹ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 10.

⁸² Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 44-45.

⁸³ De exemplu, Hotărârea Curții Constituționale din 2 iulie 2019, U-III-673/2018. Această hotărâre a anulat hotărârile pronunțate de Curtea Administrativă și de Înalta Curte Administrativă, motivând, printre altele, că instanțele nu au asigurat un control judiciar efectiv.

funcționarilor publici⁸⁴. Problema se referă la interpretarea articolului 5⁸⁵ și la posibilitatea Comisiei de a aplica sancțiuni funcționarilor publici exclusiv în temeiul acestei dispoziții⁸⁶. Implicațiile acestei hotărâri sunt importante, deoarece se referă la competențele de sancționare ale Comisiei pentru soluționarea conflictelor de interese⁸⁷. Grupul de state împotriva corupției al Consiliului Europei (GRECO) a examinat competențele Comisiei pentru soluționarea conflictelor de interese și a subliniat că această Comisie poate stabili numai existența unei încălcări, însă nu poate aplica sancțiuni în ceea ce privește articolele 2 și 5 ale Legii⁸⁸. În acest sens, GRECO a recomandat revizuirea sancțiunilor disponibile pentru încălcarea Legii privind prevenirea conflictelor de interese, pentru a se asigura că toate încălcările au consecințe adecvate. Societatea civilă și-a exprimat îngrijorarea față de posibila diminuare a competențelor de sancționare ale Comisiei ca urmare a hotărârii Înaltei Curți Administrative⁸⁹. Comisia pentru soluționarea conflictelor de interese și-a arătat îngrijorarea față de jurisprudența inconsecventă și a propus Biroului Parchetului de Stat să inițieze în fața Curții Supreme reexaminarea extraordinară a hotărârii Înaltei Curți Administrative în vederea anulării acestei hotărâri, care a fost respinsă la 14 mai⁹⁰. La 27 mai 2021, Înalta Curte Administrativă a pronunțat o hotărâre suplimentară în legătură cu articolul 5 din lege, prin care a confirmat hotărârea Curții Administrative din 19 decembrie 2020⁹¹.

Astfel cum se prezintă în Raportul din 2020 privind statul de drept, lipsesc normele de etică pentru membrii guvernului și pentru parlamentari, în timp ce „ușile turnante” sunt în continuare reglementate numai parțial⁹². GRECO⁹³ a remarcat absența unui Cod

⁸⁴ Hotărârea Înaltei Curți Administrative din 10 decembrie 2020, Usz – 2745/18-5.

⁸⁵ Articolul 5 din lege se referă la principiile pe care trebuie să le respecte funcționarii publici în îndeplinirea atribuțiilor lor publice – să acționeze cu onestitate, cu conștiinciozitate, în mod responsabil și imparțial, păstrându-și credibilitatea și demnitatea.

⁸⁶ Potrivit hotărârii Înaltei Curți Administrative, Comisia pentru soluționarea conflictelor de interese poate aplica sancțiuni numai în conformitate cu lista încălcărilor de la articolul 42 din aceeași lege, în timp ce dispozițiile articolului 5 nu se regăsesc în această listă. Hotărârea Înaltei Curți Administrative din 10 decembrie 2020, Usz – 2745/18-5.

⁸⁷ În același timp, procedurile similare aflate în desfășurare la Comisia pentru prevenirea conflictelor de interese ar putea fi afectate de hotărârea Înaltei Curți Administrative.

⁸⁸ GRECO, *Fifth Evaluation Round: Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies* [Runda a cincea de evaluare GRECO - Prevenirea corupției și promovarea integrității în administrațiile centrale (funcții executive de conducere) și în agențiile de aplicare a legii], 24 martie 2020, punctul 92.

⁸⁹ Scrisoarea GONG către GRECO: *The Commission must not be destroyed* (Comisia nu trebuie să fie distrusă), 4 februarie 2021.

⁹⁰ La 3 februarie 2021, Înalta Curte Administrativă a emis un comunicat de presă referitor la jurisprudența sa în materie de conflicte de interese, în care se afirmă că instanțele administrative au competența de a evalua legalitatea deciziilor Comisiei pentru prevenirea conflictelor de interese și de a asigura legalitatea, dar și competența de a asigura protecția jurisdicțională a drepturilor și a intereselor juridice ale persoanelor fizice și juridice, precum și ale altor părți vătămate în urma deciziilor sau acțiunilor individuale ale organismelor publice. Curtea a indicat, de asemenea, că lupta împotriva corupției nu înseamnă că instanțele trebuie să evalueze toate deciziile Comisiei, fără analiză critică și în mod necondiționat, ca fiind legale, întrucât, procedând astfel, ar face ca rolul mai sus menționat al instanțelor administrative în controlul legalității deciziilor luate de organismele publice să fie lipsit de sens. Înalta Curte Administrativă, comunicat de presă din 3 februarie 2021.

La data de 14 mai 2021, Biroul Parchetului de Stat a respins inițiativa Comisiei cu privire la hotărârea Înaltei Curți Administrative din decembrie 2020 din cauza faptului că persoana în cauză, primarul orașului Zagreb, a decedat între timp.

⁹¹ Hotărârea Înaltei Curți Administrative din 27 mai 2020, Usz – 2889/20-2.

⁹² Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 11.

⁹³ Sunt în curs de desfășurare activitățile pregătitoare pentru elaborarea Codului de etică pentru parlamentari și a Codului de etică pentru membrii guvernului.

de etică pentru membrii guvernului⁹⁴ și pentru parlamentari⁹⁵ și au fost luate unele măsuri pentru a da curs acestor recomandări⁹⁶. Normele privind ușile turnante nu au fost consolidate și prezintă în continuare o sferă de cuprindere limitată⁹⁷. Dispoziția prin care li se interzice funcționarilor să accepte un loc de muncă în sectorul privat pentru o perioadă de 12 luni de la încheierea serviciului public⁹⁸ a fost considerată de GRECO ca instituind un termen prea scurt, iar GRECO, de asemenea, a recomandat să se acorde Comisiei pentru prevenirea conflictelor de interese un rol de mediator în acest domeniu.

Există un cod de etică pentru funcționarii de la nivel central, însă codurile de etică pentru funcționarii de la nivel local și regional sunt absente în cele mai multe cazuri. Codul de etică pentru funcționarii publici de la nivel central există încă din 2011⁹⁹. Cu toate acestea, la nivel local, funcționarii publici au propriul cod de etică numai dacă autoritățile locale/regionale au adoptat un astfel de cod¹⁰⁰. Conform proiectului de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, există 142 de coduri de etică în vigoare la nivelul administrației locale și regionale. Strategia are în vedere creșterea acestui număr la 576 până în 2030.

De la Raportul din 2020 privind statul de drept, s-au înregistrat unele progrese în domeniul activităților de lobby, domeniu în care nu a fost încă introdusă o legislație cuprinzătoare¹⁰¹. Programul de guvernare pentru perioada 2020-2024 și proiectul de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030 prevăd adoptarea unui regulament cuprinzător. În acest scop, Ministerul Justiției a înființat un grup de lucru¹⁰².

---

⁹⁴ GRECO, *Fifth Evaluation Round: Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies* [Runda a cincea de evaluare GRECO - Prevenirea corupției și promovarea integrității în administrațiile centrale (funcții executive de conducere) și în agențiile de aplicare a legii], 24 martie 2020, p. 15-16.

⁹⁵ GRECO, *Fourth Evaluation Round: Fourth Evaluation Round, Addendum to the Second Compliance Report Croatia* (Runda a patra de evaluare GRECO - Addendum la al doilea raport de conformitate privind Croația), 21 octombrie 2020, p. 3.

⁹⁶ În urma discuției în sesiunea președinției, grupul de lucru însărcinat cu elaborarea Codului de etică pentru parlamentari a transmis proiectul de cod către Comisia pentru Constituție, Regulamentul de procedură și Sistemul politic.

⁹⁷ GRECO, *Fifth Evaluation Round: Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies* [Runda a cincea de evaluare GRECO - Prevenirea corupției și promovarea integrității în cadrul administrațiilor centrale (funcții executive de conducere) și în agențiile de aplicare a legii], p. 25.

⁹⁸ Articolul 20 din Legea privind prevenirea conflictelor de interese prevede că funcționarii nu pot accepta un loc de muncă în cadrul unei entități cu care au avut contact direct, timp de 12 luni de la încheierea mandatului de funcționar.

⁹⁹ *Etički kodeks državnih službenika*, Jurnalul Oficial nr. 40/201.

¹⁰⁰ Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 64.

¹⁰¹ Absența unor astfel de norme detaliate pentru parlamentari și pentru persoanele care ocupă funcții executive de conducere a fost deja menționată în Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 11.

¹⁰² Contribuția scrisă a Guvernului Croației în contextul vizitei de țară efectuate în Croația, proiect de propunere privind strategia anticorupție 2021-2030, p. 46 și Programul de guvernare pentru perioada 2020-2024 al guvernului Republicii Croația, p. 45. Grupul de lucru va fi alcătuit din reprezentanți ai guvernului Republicii Croația, ai Biroului Parchetului de Stat, ai biroului Comisarului pentru Informații, ai Comisiei pentru soluționarea conflictelor de interese, ai Agenției pentru protecția datelor cu caracter personal, ai Asociației persoanelor care desfășoară activități de lobby în Croația, ai organizațiilor societății civile Transparency International și GONG și ai mediului universitar. Reprezentanții Asociației angajatorilor și ai sindicatelor din Croația ar putea fi, de asemenea, invitați să participe la grupul de lucru.

Necesitatea reglementării activităților de lobby a fost subliniată și de GRECO, întrucât recomandările sale în acest domeniu nu au fost puse încă în aplicare¹⁰³.

În domeniul procedurilor de achiziții publice a fost formulat un număr mare de căi de atac, acest domeniu rămânând un domeniu cu grad ridicat de risc de corupție. În proiectul de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, achizițiile publice sunt identificate ca un domeniu vulnerabil la riscurile de corupție¹⁰⁴. Comisia de stat pentru supravegherea procedurilor de achiziții publice este un organism decizional independent (tribunal) responsabil cu examinarea căilor de atac privind achizițiile publice¹⁰⁵. Volumul de muncă al Comisiei a crescut de-a lungul anilor: în 2020, 66 % dintre achizițiile publice au făcut obiectul procedurii de apel în fața Comisiei de stat pentru supravegherea procedurilor de achiziții publice¹⁰⁶. Rolul esențial al Comisiei de stat pentru supravegherea procedurilor de achiziții publice este recunoscut, de asemenea, în proiectul de strategie anticorupție, care prevede o consolidare suplimentară a cadrului juridic care reglementează activitatea Comisiei¹⁰⁷. Este important ca reformarea Comisiei de stat să garanteze independența acesteia, în special în ceea ce privește numirea și disciplina membrilor Comisiei de stat, luând în considerare atât dreptul Uniunii, cât și recomandările Consiliului Europei¹⁰⁸. În conformitate cu proiectul de strategie anticorupție pentru perioada 2021-2030, cadrul legislativ privind achizițiile publice va fi, de asemenea, îmbunătățit, prin consolidarea mecanismului de supraveghere și a transparenței procedurilor¹⁰⁹.

Biroul Avocatului Poporului a început să primească rapoarte externe din partea avertizorilor. În urma aprobării Legii privind protecția persoanelor care raportează nereguli¹¹⁰, începând din 2019, Biroul Avocatului Poporului poate primi rapoarte privind posibile abateri sau fapte ilegale. Conform informațiilor furnizate de Biroul Avocatului Poporului, în 2020 au fost soluționate 45 de plângeri¹¹¹. În aceeași perioadă, în urma

---

¹⁰³ GRECO, *Fifth Evaluation Round: Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies* [Runda a cincea de evaluare GRECO - Prevenirea corupției și promovarea integrității în administrațiile centrale (funcții executive de conducere) și în agențiile de aplicare a legii], 24 martie 2020, p. 20.

¹⁰⁴ Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 23.

¹⁰⁵ În conformitate cu articolul 8 din Legea privind Comisia de stat pentru supravegherea procedurilor de achiziții publice, în cazul unui post public vacant, guvernul propune candidați Parlamentului pentru ca aceștia să fie numiți în calitate de membri ai Comisiei de stat, fără implicarea unui organism independent. Parlamentul ar urma să decidă, de asemenea, cu privire la posibila răspundere disciplinară a membrilor.

¹⁰⁶ Informații furnizate de Comisia de stat pentru supravegherea procedurilor de achiziții publice în contextul vizitei de țară efectuate în Croația. Raportul anual pentru 2020 al Comisiei de stat pentru supravegherea procedurilor de achiziții publice nu este încă disponibil.

¹⁰⁷ Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 49.

¹⁰⁸ CM/Rec(2010)12, punctele 66 și 69. În conformitate cu dreptul Uniunii, cerința de independență impune ca regimul disciplinar al judecătorilor să prezinte garanțiile necesare pentru a evita utilizarea regimului ca sistem de control politic al conținutului deciziilor judiciare. De exemplu, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531, punctul 77; Hotărârea din 25 iulie 2018, LM, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586; Hotărârea din 5 iulie 2016, *Ognyanov*, C-614/14, ECLI:EU:C:2016:514; și Ordinul din 12 februarie 2019, *RH*, C-8/19, ECLI:EU:C:2019:110.

¹⁰⁹ Proiect de propunere privind strategia anticorupție pentru perioada 2021-2030, p. 51.

¹¹⁰ Legea privind protecția persoanelor care raportează nereguli.

¹¹¹ 13 dintre acestea au fost prezentate în 2019, însă cazurile au continuat în 2020.

raportărilor făcute de avertizori, au fost descoperite mai multe cazuri de corupție la nivel înalt¹¹².

Pentru a atenua riscul de corupție în domeniul achizițiilor publice în timpul pandemiei de COVID-19, au fost organizate noi cursuri de formare specifice pentru funcționari¹¹³. În ceea ce privește urmărirea penală, doar câteva activități ale Biroului Parchetului de Stat au fost întârziate din cauza pandemiei, iar autoritățile de aplicare a legii au lucrat în două schimburi pentru a reduce la minimum riscul contactelor¹¹⁴. În plus, Ministerul Economiei și Dezvoltării Durabile a emis recomandări specifice menite să consolideze sistemul achizițiilor publice în contextul pandemiei¹¹⁵.

III. PLURALISMUL ȘI LIBERTATEA MASS-MEDIEI

Libertatea de exprimare și de informare sunt consacrate în Constituție¹¹⁶, iar pluralismul mass-mediei este asigurat prin mai multe legi, în special prin Legea privind mass-media electronică și Legea privind mass-media. Acestea cuprind dispoziții referitoare la autoritatea independentă de reglementare în domeniul mass-media, Agenția pentru Mijloacele Electronice de Media (AEM) și garantează că informațiile cu privire la proprietatea asupra întreprinderilor mass-media sunt puse la dispoziția publicului. În general, există un cadru pentru accesul la informații și la documente publice¹¹⁷. Versiunea revizuită a Legii privind mass-media electronică, care va transpune Directiva serviciilor mass-media audiovizuale (AVMSD)¹¹⁸, urmează a fi adoptată. În plus, guvernul intenționează să actualizeze cel de al doilea pilon al cadrului juridic croat cu privire la mass-media, și anume Legea privind mass-media, o propunere în acest sens fiind așteptată până la sfârșitul anului 2021¹¹⁹.

Sunt avute în vedere noi cerințe de calificare pentru posibii membri ai organului de conducere a Agenției pentru Mijloacele Electronice de Media. Agenția este condusă de un director care, de asemenea, este președintele Consiliului pentru mass-media electronică, organul de conducere al agenției. Independența financiară a agenției este asigurată, întrucât

---

¹¹² Telegram, *Ovo je bomba. Telegram otkriva tajnu snimku: ovako HDZ-ov gradonačelnik Požege diktira koje firme moraju dobiti poslove*, 12 ianuarie 2021; Večernji list, *Dosje o Bandičevoj poskupjeloj Žičari: Laži, aneksi, tužbe ljubavne afere, osvete...*, 29 noiembrie 2020; Večernji list, *USKOK i PNUKOK provode izvide o sljemenskoj žičari*, 27 noiembrie 2020.

¹¹³ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 24.

¹¹⁴ Informații furnizate de PNUKOK în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹¹⁵ Recomandarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Meșteșugurilor privind solicitarea și prezentarea garanțiilor de participare la procedura de ofertare în noua situație provocată de epidemia de coronavirus, (<http://www.javnabava.hr/default.aspx?id=7221>) și recomandarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Meșteșugurilor privind punerea în aplicare a unui proces public obligatoriu în noua situație provocată de epidemia de coronavirus, (<http://www.javnabava.hr/default.aspx?id=7220>).

¹¹⁶ Constituția Republicii Croația, articolul 38.

¹¹⁷ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația.

¹¹⁸ Directiva (UE) 2018/1808 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva privind serviciile mass-media audiovizuale) având în vedere evoluția realităților pieței.

¹¹⁹ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 28.

În clasamentul mondial al libertății presei din 2021, Croația se situează pe locul 56 la nivel mondial și pe locul 22 în rândul statelor membre ale UE (Reporteri fără Frontiere, Croația). Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021 indică riscuri medii în domeniul protecției libertăților fundamentale, al incluziunii sociale și al independenței politice și un risc ridicat cu privire la indicatorul care reflectă pluralitatea pieței (Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 8).

aceasta depinde de veniturile obținute din servicii mass-media electronice¹²⁰. Membrii Consiliului sunt numiți de Parlament cu majoritate simplă, pe baza unei propuneri din partea guvernului, în urma unei cereri publice de exprimare a interesului¹²¹. Faptul că membrii Consiliului pot fi numiți din nou pentru mai multe mandate de cinci ani și că majoritatea parlamentară are o influență decisivă în numirea organului de conducere a fost considerat ca având potențialul de a compromite independența politică a autorității de reglementare¹²². Prin proiectul de lege privind mass-media electronică, guvernul intenționează să introducă cerințe suplimentare în ceea ce privește educația, competențele și experiența profesională a potențialilor membri ai Consiliului¹²³.

Nu există un consiliu mass-media independent și de auto-reglementare care să reprezinte atât sectorul de presă și mass-media de știri, cât și editorii și asociațiile de jurnaliști. Sfera de cuprindere a codului de etică de autoreglementare al Asociației Jurnaliștilor din Croația este limitată la jurnaliștii reprezentați în cadrul asociației, iar codul nu pare să fie suficient de bine recunoscut în sensul protecției practice asigurate jurnaliștilor¹²⁴. Ministerul Culturii și Mass-Mediei are în vedere acordarea de sprijin pentru constituirea unui consiliu mass-media independent, de autoreglementare, în contextul propunerii unei noi Legi privind mass-media¹²⁵.

Sunt planificate îmbunătățiri suplimentare ale cadrului de transparență în ceea ce privește informațiile legate de proprietatea asupra întreprinderilor mass-media. Prin proiectul său de revizuire a Legii privind mass-media electronică, guvernul intenționează să asigure un caracter mai cuprinzător al informațiilor disponibile, prin instituirea obligativității de a prezenta un extras din registrul beneficiarilor reali și a obligației de înregistrare a publicațiilor electronice¹²⁶. În prezent, informațiile privind acționariatul întreprinderilor din mass-media audiovizuală și digitală sunt puse la dispoziție pe site-ul web al Agenției pentru Mijloacele Electronice de Media. Informațiile cu privire la presa scrisă sunt colectate de Camera de Comerț și sunt publicate în *Jurnalul Oficial*¹²⁷. Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021 privind transparența în ceea ce privește proprietatea asupra întreprinderilor mass-media evidențiază un risc mediu, subliniind faptul că, în condițiile cadrului actual, identitatea beneficiarului real poate fi disimulată¹²⁸. Părțile interesate susțin că registrul ținut de Agenția pentru Mijloacele Electronice de Media ar putea avea deficiențe

---

¹²⁰ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 9. *2021 Media Pluralism Monitor* (Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021), p. 10.

¹²¹ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 28.

¹²² Contribuția Centrului pentru Studii de Pace și a Platformei croate pentru solidaritatea internațională a cetățenilor la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 3-4; Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 13; Contribuția Asociației Jurnaliștilor din Croația și a Sindicatului Jurnaliștilor din Croația la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 14-15. Trebuie remarcat faptul că, până în prezent, trei membri ai Consiliului au fost numiți din nou de diferite majorități parlamentare.

¹²³ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 28.

¹²⁴ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 11.

¹²⁵ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 28.

¹²⁶ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 30.

¹²⁷ Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația; Contribuția Asociației Jurnaliștilor din Croația și a Sindicatului Jurnaliștilor din Croația la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 17.

¹²⁸ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 10. Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei arată un risc ridicat cu privire la indicatorii asociați care vizează concentrarea proprietății asupra mass-mediei de știri, concentrarea proprietății asupra platformelor online, respectarea normelor în materie de concurență și viabilitatea mass-mediei.

în ceea ce privește acoperirea publicațiilor electronice¹²⁹. Potrivit Instrumentului de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, se pot observa în Croația cote de piață ridicate deținute de principalele instituții mass-media pe diferite segmente de piață¹³⁰.

Deși există norme de bază care reglementează publicitatea de stat¹³¹, părțile interesate raportează că publicitatea de stat subminează adesea independența politică a instituțiilor mass-media, în special la nivel local¹³². Legea privind mass-media electronică stipulează că instituțiile publice și, în principal, societățile cu capital de stat, au obligația de a utiliza 15 % din fondurile lor anuale destinate promovării serviciilor sau activităților lor pentru publicitate în programele posturilor de televiziune sau radio regionale și locale¹³³. Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021 concluzionează că, în cadrul actual „radiodifuzorii [sunt] adesea dependenți de politica regională și locală, în timp ce ziarele susțin adesea politici și puncte de vedere în funcție de înclinația politică a proprietarilor”¹³⁴. În special, instituțiile mass-media regionale și locale sunt adesea considerate foarte dependente de publicitatea comandată de autoritățile locale, iar această situație are potențialul de a submina independența editorială¹³⁵.

Autoritățile croate au luat o serie de măsuri specifice în domeniul mass-media pentru a atenua impactul pandemiei de COVID-19. Din cauza pandemiei, veniturile din vânzarea ziarelor și a spațiului publicitar au scăzut, iar multe instituții mass-media au redus salarii și au disponibilizat personal¹³⁶. Jurnaliștii independenți au fost afectați în mod deosebit de grav¹³⁷. Potrivit Sindicatului Jurnaliștilor din Croația, condițiile de lucru ale jurnaliștilor s-au deteriorat considerabil în timpul pandemiei¹³⁸. Întreprinderile mass-media au putut beneficia de programe generale de ajutorare derulate de guvern. Reacionând la solicitările de ajutor venite dinspre părțile interesate, guvernul a lansat un apel public prin intermediul Agenției pentru Mijloacele Electronice de Media pentru sprijinirea jurnaliștilor independenți și a lucrătorilor cu fracțiune de normă din sectorul mass-media¹³⁹.

---

¹²⁹ Contribuția Centrului pentru Studii de Pace și a Platformei croate pentru solidaritatea internațională a cetățenilor la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 5.

¹³⁰ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 10-11. Conform datelor evaluate de Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei în 2019, „principalii 4 proprietari de mass-media audiovizuală dețineau 96 la sută din cota de audiență. În 2020, principalii 4 proprietari de mass-media audiovizuală dețineau 56 la sută din cota de audiență. Principalii 4 proprietari de posturi radio dețineau o cotă de piață de 70 la sută în 2019 și, în 2020, o cotă de audiență de 39 la sută. Principalii 4 proprietari de ziare dețineau 71 la sută din cota de piață în 2019” (Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 10).

¹³¹ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 13.

¹³² Contribuția Asociației Jurnaliștilor din Croația și a Sindicatului Jurnaliștilor din Croația la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 16-17. Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹³³ Proiectul de lege pentru revizuirea Legii privind mass-media electronică intenționează extinderea acestei cerințe la publicațiile electronice (prin instituirea unei obligații de a dezvălui informații relevante online).

¹³⁴ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 12.

¹³⁵ Contribuția Asociației Jurnaliștilor din Croația și a Sindicatului Jurnaliștilor din Croația la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 16-17. Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹³⁶ Informații furnizate de Sindicatul Jurnaliștilor din Croația în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹³⁷ Reporters without Borders (Reporteri fără Frontiere), Croația; Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹³⁸ Informații furnizate de Sindicatul Jurnaliștilor din Croația în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹³⁹ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 29; Informații furnizate de Ministerul Culturii și Mass-Mediei din Croația în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

Accesul la informații este asigurat prin lege, însă persistă întârzieri considerabile în ceea ce privește prelucrarea, de către autoritățile publice, a cererilor primite din partea jurnaliștilor¹⁴⁰. Punerea în aplicare a Legii privind dreptul de acces la informații¹⁴¹ este asigurată de Comisarul pentru Informații și de biroul acestuia. Într-un număr semnificativ de cazuri, pentru a se asigura că se dă curs cererilor de acces la informații formulate de către jurnaliști, este necesară intervenția directă a biroului Comisarului pentru Informații¹⁴². Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021 indică un risc mediu în ceea ce privește protecția dreptului la informare¹⁴³. GRECO a recomandat luarea de măsuri prin care să se consolideze punerea în aplicare a deciziilor luate de Comisarul pentru Informații, în conformitate cu dispozițiile Legii¹⁴⁴.

Este instituit un cadru juridic pentru protecția jurnaliștilor, însă jurnaliștii sunt în continuare ținta discursurilor de incitare la ură și a amenințărilor, atât online, cât și offline¹⁴⁵. Există o serie de cazuri importante care au vizat atacuri verbale din partea politicienilor la adresa jurnaliștilor, situație care evidențiază tensiunile existente în relațiile dintre unii politicieni și mass-media¹⁴⁶. În plus, părțile interesate au exprimat preocupări serioase în ceea ce privește presupusele destituiri sau amenințări cu destituirea din partea Radioteleviziunii Croate la adresa reprezentanților Sindicatului Jurnaliștilor din Croația și ai Asociației Jurnaliștilor din Croația¹⁴⁷. Începând cu octombrie 2020, Platforma Consiliului Europei pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor a înregistrat cinci alerte referitoare la evenimente din Croația, care vizau în special cazuri de amenințare sau insulte la adresa jurnaliștilor, precum și o acțiune în justiție împotriva unei instituții mass-media privind un caz de defăimare¹⁴⁸. Deși în 2020 au existat cazuri de atacuri fizice la

---

¹⁴⁰ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 9; Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 15; Contribuția Asociației Jurnaliștilor din Croația și a Sindicatului Jurnaliștilor din Croația la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 20.

¹⁴¹ Legea privind dreptul de acces la informații.

¹⁴² Contribuția Asociației Jurnaliștilor din Croația și a Sindicatului Jurnaliștilor din Croația la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 20; Informații furnizate de Biroul Comisarului pentru Informații în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹⁴³ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 9.

¹⁴⁴ GRECO, *Fifth evaluation round - Evaluation Report on Croatia on preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies* [Runda a cincea de evaluare - Raport de evaluare privind Croația referitor la prevenirea corupției și la promovarea integrității în administrațiile centrale (funcții executive de conducere) și în agențiile de aplicare a legii], 24 martie 2020, p. 19.

¹⁴⁵ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 14; Reporters without Borders (Reporteri fără Frontiere), Croația; Centrul european pentru libertatea presei și a mijloacelor de informare în masă, Platforma pentru cartografierea libertății mass-mediei; Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 15.

¹⁴⁶ Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația; Centrul european pentru libertatea presei și a mijloacelor de informare în masă, Platforma pentru cartografierea libertății mass-mediei; Consiliul Europei, Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor (2021), *Croatian President Milanovic verbally attacked HRT journalists* (Președintele Croației Milanovic a atacat verbal jurnaliștii HRT), nr. 89/2021.

¹⁴⁷ Consiliul Europei, Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor (2021), *President of Croatian Journalists' Union Maja Sever Threatened with Dismissal* (Președintele Uniunii Jurnaliștilor din Croația, Maja Sever, amenințată cu demiterea), nr. 40/2021; Asociația Jurnaliștilor din Croația, *Bačić's persecution of the leaders of the CJA and the Journalists' Union is a new blow to media freedom* (Persecutarea de către Bačić a liderilor CJA și ai Uniunii Jurnaliștilor reprezintă o nouă lovitură la adresa libertății mass-mediei), 13 martie 2021.

¹⁴⁸ Consiliul Europei, Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor. La momentul redactării prezentului document, autoritățile croate furnizaseră răspunsuri în trei din cele cinci

adresa jurnaliștilor, acest lucru nu pare să reprezinte o preocupare larg răspândită, iar autoritățile polițienești urmăresc aceste cazuri¹⁴⁹.

Acțiunile strategice în justiție împotriva mobilizării publice (SLAPP) vizând jurnaliștii continuă să reprezinte un motiv serios de îngrijorare¹⁵⁰. Un studiu realizat de Asociația Jurnaliștilor din Croația în aprilie 2021 a numărat 924 de acțiuni în justiție active împotriva jurnaliștilor și a mass-mediei din Croația¹⁵¹ (față de 905 în 2020¹⁵²). Asociația subliniază că aceste acțiuni în justiție au un impact puternic asupra instituțiilor mass-media vizate, amenințând în special existența instituțiilor mass-media locale mai mici și jurnaliștii independenți¹⁵³. Printre exemplele de astfel de cazuri se numără acțiunile în justiție intentate jurnaliștilor de politicieni sau funcționari publici de notorietate¹⁵⁴. Deși instanțele se pronunță de multe ori în favoarea jurnaliștilor în cauză¹⁵⁵, acțiunile SLAPP prezintă un risc financiar semnificativ pentru jurnaliști și pot avea un efect de intimidare important. Multe dintre cauzele SLAPP la adresa jurnaliștilor se bazează pe acuzații de defăimare¹⁵⁶. Părțile interesate au solicitat guvernului să abordeze această problemă, inclusiv să dezincrimineze defăimarea¹⁵⁷. Autoritățile croate au înființat un grup de experți care să ofere consiliere în materie de inițiative politice de combatere a SLAPP.

IV. ALTE PROBLEME INSTITUȚIONALE LEGATE DE SISTEMUL DE CONTROL ȘI ECHILIBRU

Croația are un regim parlamentar unicameral, în care Curtea Constituțională poate efectua revizuri constituționale *ex post*, inclusiv în cazuri concrete bazate pe o plângere constituțională. Proiectele de legi pot fi depuse de orice parlamentar sau membru al

---

cazuri (ultimele două cazuri fiind înregistrate în aprilie și, respectiv, în mai 2021). Patru dintre cazuri au fost încadrate în categoria „hărțuirea și intimidarea jurnaliștilor” și unul în categoria „alte fapte cu efect de intimidare asupra libertății mass-media”.

¹⁴⁹ Contribuția Osservatorio Balcani Caucaso Transeuropa la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 9; Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹⁵⁰ Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația; Contribuția Human Rights House Zagreb la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 8.

¹⁵¹ Asociația Jurnaliștilor din Croația, *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (Cel puțin 924 de acțiuni în justiție în prezent împotriva jurnaliștilor și a mass-mediei din Croația), 16 aprilie 2021.

¹⁵² Asociația Jurnaliștilor din Croația, Sondaj realizat de CJ: *over 905 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (peste 905 de acțiuni în justiție în prezent împotriva jurnaliștilor și mass-mediei din Croația), 1 mai 2020.

¹⁵³ Asociația Jurnaliștilor din Croația, *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (Cel puțin 924 de acțiuni în justiție în prezent împotriva jurnaliștilor și a mass-mediei din Croația), 16 aprilie 2021.

¹⁵⁴ De exemplu, Consiliul European, Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor (2021), acțiune în justiție privind defăimarea, împotriva INDEX d.o.o., nr. 80/2021; Centrul european pentru libertatea presei și a mijloacelor de informare în masă, Platforma pentru cartografierea libertății mass-mediei; Asociația Jurnaliștilor din Croația, *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (Cel puțin 924 de acțiuni în justiție în prezent împotriva jurnaliștilor și a mass-mediei din Croația), 16 aprilie 2021.

¹⁵⁵ Reporters without Borders (Reporteri fără Frontiere), Croația. Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹⁵⁶ Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2021, p. 9; Asociația Jurnaliștilor din Croația, *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (Cel puțin 924 de acțiuni în justiție în prezent împotriva jurnaliștilor și a mass-mediei din Croația), 16 aprilie 2021; Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

¹⁵⁷ Contribuția Asociației Jurnaliștilor din Croația și a Sindicatului Jurnaliștilor din Croația la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 18; Informații primite în contextul vizitei de țară efectuate în Croația.

Guvernului. Avocatul Poporului, care este responsabil de promovarea și protecția drepturilor și libertăților omului, Comisarul pentru Informații și Ombudsmanul pentru egalitatea de gen¹⁵⁸, care îndeplinește rolul organismului de promovare a egalității, sunt, toate, organisme independente care joacă un rol în sistemul de control și echilibru.

Deși consultările publice sunt integrate în procedurile legislative, părțile interesate percep participarea cetățenilor ca fiind mai degrabă de formă decât de fond. Consultările publice se realizează prin portalul central de consultări, „consultări electronice”. Biroul Guvernamental pentru Legislație coordonează consultările publice și administrează portalul de consultări electronice. Numărul consultărilor publice desfășurate într-un an a crescut în general¹⁵⁹. În cadrul activităților sale obișnuite, Biroul Comisarului pentru Informații a monitorizat modul în care s-au desfășurat consultările în 2020¹⁶⁰. La fel ca în anii precedenți, neregulile au vizat, în cele mai multe cazuri, durata consultării și lipsa unei justificări pentru scurtarea termenului. În plus, plângerile se referă, de asemenea, la nepublicarea raportului consultării publice, precum și la neadoptarea sau la nepublicarea planurilor de consultare publică. În plus, percepția părților interesate cu privire la consultările publice, inclusiv cu societatea civilă și cu organizațiile neguvernamentale, este că aceste consultări sunt mai degrabă de formă decât de fond¹⁶¹. În 2021 sunt planificate îmbunătățiri ale portalului de consultări electronice, acestea vizând în principal extinderea și modernizarea funcționalităților existente.

Se preconizează îmbunătățirea punerii în aplicare a politicii de reglementare. În martie 2021, Biroul Guvernamental pentru Legislație a demarat un proiect de asistență tehnică¹⁶² pentru a consolida capacitatea de analiză privind aplicarea de instrumente și procese metodologice adecvate pentru realizarea de studii de impact normativ (RIA) *ex ante* și *ex post*. Proiectul ar urma să disemineze modalități de aplicare a metodologiilor și proceselor aferente în cadrul celor mai relevante organisme publice, prin organizarea de cursuri de formare în rândul actorilor-cheie și al părților interesate din cadrul sistemului de studii de impact normativ, cum ar fi ministerele de resort. Scopul este de a îmbunătăți capacitatea și performanța generală în materie de reglementare, însă este posibil ca problemele legate de neinclusiunea legislației secundare și de resursele limitate la nivel local și regional să se manifeste în continuare¹⁶³. Deficiențele cu privire la punerea în aplicare a studiilor de impact normativ (RIA), de asemenea, persistă. Studiile de impact normativ sunt realizate în principal

¹⁵⁸ Trebuie remarcat că mandatul Ombudsmanului pentru egalitatea de gen se poate încheia în cazul în care raportul anual al acestuia este respins în Parlament.

¹⁵⁹ În 2019, au avut loc în total 1 031 de consultări publice, numărul acestora crescând de-a lungul anilor (în 2012 s-au desfășurat numai 144 de consultări). În 2020, s-au desfășurat în total 761 de consultări prin intermediul portalului, la care au participat peste 7 211 utilizatori. S-au primit în total 21 798 de observații, dintre care, până în mai 2021, 3 321 de observații au fost acceptate, 2 057 au fost acceptate parțial, 4 902 nu au fost acceptate, 10 519 au fost consemnate și 999 au rămas fără răspuns. Durata medie a unei consultări în 2020, pentru toate tipurile de regulamente, a fost de 17 zile. Date furnizate de Biroul Guvernamental pentru Legislație.

¹⁶⁰ (<https://www.pristupinfo.hr/dokumenti-i-publikacije/izvjesca-o-provedbi-zppi/>).

¹⁶¹ Contribuția Centrului pentru Studii de Pace (CMS) și a Platformei croate pentru solidaritatea internațională a cetățenilor (CROSOL) la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 8. Contribuția Forumului civic european (GONG) la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 19. Contribuția ILGA la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 18. Contribuția Rețelei europene a instituțiilor naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 82.

¹⁶² Instrumentul de sprijin tehnic 21HR31, Consolidarea punerii în aplicare a studiilor de impact normativ.

¹⁶³ *Regulatory Policy in Croatia: Implementation is Key* (Politica de reglementare în Croația: Punerea în aplicare este esențială), OECD Reviews of Regulatory Reform (Revizuirea reformei normative de către OCDE), 2019, p. 105.

de ministere, iar Biroul Governamental pentru Legislație oferă cursuri de formare cu privire la metodologie și la redactarea proiectelor legislative. Mandatul Biroului Governamental pentru Legislație este limitată la controlul studiilor de impact pentru legislația primară. Prin urmare, reglementările subordonate rămân neverificate, cu excepția testului IMM¹⁶⁴. În plus, autoritățile publice, în special autoritățile locale și regionale, nu dispun de resursele umane sau de experiența necesare pentru a pune în aplicare în mod eficient politica de reglementare¹⁶⁵.

Măsurile legate de pandemia de COVID-19 au fost adoptate pe baza legii privind bolile infecțioase, care a fost modificată de două ori. Croația nu a declarat starea de urgență. În schimb, măsurile de combatere a pandemiei de COVID-19 au fost adoptate în temeiul Legii privind protecția populației împotriva bolilor infecțioase și în temeiul Legii privind sistemul de protecție civilă, ambele legi fiind modificate de două ori de la începutul pandemiei¹⁶⁶. Constituționalitatea și legalitatea, atât în privința cadrului juridic modificat, cât și în privința măsurilor restrictive introduse, au fost contestate în fața Curții Constituționale, care a confirmat compatibilitatea acestora cu Constituția. Curtea a examinat, de asemenea, cererile depuse de persoane fizice prin care se solicita controlul constituționalității și al legalității anumitor decizii conexe adoptate de Autoritatea de Protecție Civilă. Curtea a confirmat legalitatea acestora, recunoscând că acestea urmăresc un obiectiv legitim, acela de a proteja viața și sănătatea cetățenilor și că erau necesare pentru atingerea acestui obiectiv. În cadrul unei proceduri separate inițiate din proprie inițiativă, Curtea a stabilit că una dintre măsurile adoptate de Autoritatea de Protecție Civilă nu respecta cerința proporționalității¹⁶⁷.

Curtea Constituțională a hotărât că Parlamentul ar trebui să găsească modalități alternative de a garanta participarea parlamentarilor în timpul pandemiei de COVID-19. Parlamentul și-a continuat activitatea în timpul pandemiei de COVID-19, precum și în urma cutremurului din decembrie 2020. În aprilie 2020, Regulamentul de procedură a fost modificat, limitând, în situații speciale, numărul parlamentarilor care pot participa simultan în camera de vot și reducând și mai mult durata dezbaterilor. În octombrie 2020, Curtea Constituțională a declarat aceste amendamente ca fiind neconstituționale, afirmând că există posibilități tehnice de organizare a activității Parlamentului, astfel încât participarea parlamentarilor la sesiunile plenare și la alte dezbateri să nu fie restricționată. În noiembrie 2020, a fost adoptat un nou amendament la Regulamentul de procedură pentru a se asigura că toți parlamentarii vor putea participa la dezbateri. Sesiunile plenare sunt organizate simultan în mai multe camere, inclusiv prin acces de la distanță. Cu toate acestea, sistemul informatic nu permite înregistrarea voturilor exprimate de fiecare parlamentar, iar participarea de la distanță este disponibilă numai pentru parlamentarii aflați în autoizolare sau în izolare. În ceea ce privește controlul parlamentar al măsurilor legate de COVID-19, în decembrie 2020, Parlamentul a solicitat guvernului să îi prezinte, de trei ori pe an, un raport privind efectele punerii în aplicare a Legii privind protecția populației împotriva bolilor contagioase, atât timp cât decizia privind proclamarea epidemiei rămâne în vigoare¹⁶⁸. În

---

¹⁶⁴ Legea privind evaluarea impactului normativ, Regulamentul privind punerea în aplicare a evaluării impactului normativ, Regulamentul privind punerea în aplicare a testului IMM și Strategia privind evaluarea impactului normativ.

¹⁶⁵ *Regulatory Policy in Croatia: Implementation is Key* (Politica de reglementare în Croația: Punerea în aplicare este esențială), OECD Reviews of Regulatory Reform (Revizuirea reformei normative de către OCDE), 2019, p. 105.

¹⁶⁶ Parlamentul a adoptat amendamentele în aprilie și în decembrie 2020.

¹⁶⁷ Hotărârea Curții Constituționale din 14 septembrie 2020, U-II-2379/2020.

¹⁶⁸ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 36.

ianuarie 2021, guvernul a prezentat primul raport care vizează perioada martie 2020 - ianuarie 2021, pe care Parlamentul l-a adoptat cu majoritate de voturi. În ceea ce privește procesul legislativ, între ianuarie 2020 și martie 2021, 51 % din numărul total de legi au fost adoptate în procedură de urgență, ceea ce reprezintă o scădere față de anul 2019¹⁶⁹. O pondere semnificativă din aceste legi a vizat pandemia de COVID-19.

Avocatul Poporului a început să își exercite noile competențe. În 2020, Parlamentul a adoptat un nou Regulament de procedură pentru Avocatul Poporului, prin care a fost înființat un nou departament în cadrul instituției Avocatului Poporului, însărcinat cu protecția avertizorilor, urmat de numirea unei persoane suplimentare care să se ocupe de aceste atribuții¹⁷⁰. Potrivit Avocatului Poporului, Ministerul de Interne refuză în continuare accesul Avocatului Poporului la informații privind tratamentul aplicat migranților aflați în situație ilegală¹⁷¹. În acest sens, chestiunea permiterii accesului la informații pentru reprezentanții Biroului Avocatului Poporului, pe baza interpretării legislației naționale relevante, continuă să facă obiectul discuțiilor între Avocatul Poporului și Ministerul de Interne. Recomandările Rețelei europene a instituțiilor naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului¹⁷² de a garanta faptul că structurile instituționale naționale, cum ar fi Avocatul Poporului, beneficiază de acces la informații pentru a garanta derularea de investigații independente, adecvate și rapide, sunt deosebit de relevante având în vedere acuzațiile de alungare de la frontierele externe¹⁷³, în vederea asigurării faptului că drepturile fundamentale sunt respectate în orice moment. Autoritățile croate, în cooperare cu Comisia Europeană, cu agențiile UE și cu părțile interesate relevante, inclusiv Avocatul Poporului, au instituit un mecanism independent de monitorizare a controlului la frontiere, care a intrat în vigoare la 8 iunie 2021.

Guvernul pregătește încă Planul național de creare și abilitare a mediului pentru dezvoltarea societății civile pentru perioada 2021-2027¹⁷⁴. Astfel cum s-a menționat în Raportul din 2020 privind statul de drept, planul național avut în vedere are scopul de a îmbunătăți în continuare sistemul de sprijin juridic, financiar și instituțional pentru activitățile realizate de organizațiile societății civile, care sunt considerate importante pentru dezvoltarea socio-economică a Croației, dar și pentru conturarea și punerea în aplicare a politicilor relevante la nivelul UE și la nivel internațional. Biroul Guvernamental pentru cooperarea cu ONG-urile intenționează să implice organizațiile societății civile, prin intermediul unui apel

---

¹⁶⁹ În timp ce ponderea acestor legi a scăzut de la aproximativ 82 % în 2014 la 28 % în 2016, crescând din nou la aproximativ 56 % în 2019.

¹⁷⁰ Contribuția ENNHRI la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 78.

¹⁷¹ Avocatul Poporului, în cadrul mandatului său privind aplicarea mecanismului național de prevenție, este autorizat în temeiul articolelor 4, 19 și 20 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (OPCAT) și al articolelor 3 și 5 din Legea privind mecanismul național de prevenție, să viziteze inopinat locurile în care se află sau se pot afla persoane deținute și să aibă acces neîngrădit la informații cu privire la tratamentul aplicat acestora. Această practică a fost raportată Parlamentului în mai multe rânduri, iar în rapoartele anuale pentru 2019 și 2020 ale Avocatului Poporului, acesta a adresat Ministerului de Interne recomandarea de a asigura accesul inopinat și neîngrădit la informații privind migranții aflați în situație ilegală, pentru personalul Biroului Avocatului Poporului și în cadrul mecanismului național de prevenție, în conformitate cu dispozițiile OPCAT, cu Legea privind mecanismul național de prevenție și cu Legea privind Avocatul Poporului. Contribuția Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului (ENNHRI) la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 78 și 79.

¹⁷² Rapoartele naționale elaborate de instituția națională pentru apărarea drepturilor omului din Franța (CNCDH) și de instituțiile naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului din Croația, Grecia, Serbia și Slovenia, [data – a se actualiza].

¹⁷³ Baza de date cu informații despre azil, Raportul de țară privind Croația, actualizat în 2020.

¹⁷⁴ Raportul din 2020 privind statul de drept, capitol consacrat situației statului de drept din Croația, p. 16-17.

public, în grupul de experți. Biroul Guvernamental organizează în continuare Ziua Porților Deschise ale ONG-urilor¹⁷⁵. Spațiul societății civile din Croația este considerat a fi restrâns¹⁷⁶. În cursul anului 2020, Biroul Avocatului Poporului a deschis un caz legat de spațiul civil și de apărării drepturilor omului în contextul pandemiei de COVID-19¹⁷⁷.

---

¹⁷⁵ Contribuția Croației la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 39 și 40.

¹⁷⁶ Calificativ acordat de CIVICUS; calificativele sunt acordate conform unei scale care cuprinde cinci niveluri, definite după cum urmează: deschis, restrâns, obstrucționat, reprimat și închis.

¹⁷⁷ Contribuția ENNHRI la Raportul din 2021 privind statul de drept, p. 80.

Anexa I: Lista surselor în ordine alfabetică*

* Lista contribuțiilor primite în contextul consultării premergătoare elaborării Raportului din 2021 privind statul de drept este disponibilă pe <https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism/2021-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation>.

Adunarea Generală a Curții Supreme (2021), *comunicat de presă din 18 mai 2021*, (<http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=560>).

Adunarea Generală a Curții Supreme a Croației (2021), *comunicat de presă din 26 martie 2021*, (<http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=560>).

Asociația Judecătorilor (2021), *comunicat de presă din 29 aprilie 2021*, (<http://uhs.hr/archives/1544>).

Asociația Jurnaliștilor din Croația (2020), *Sondaj realizat de CJA: over 905 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (peste 905 de acțiuni în justiție în prezent împotriva jurnaliștilor și mass-mediei din Croația), 1 mai 2020, (<https://hnd.hr/eng/cja-s-poll-over-905-lawsuits-against-journalists-and-the-media-currently-active-in-croatia>).

Asociația Jurnaliștilor din Croația (2021), *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (Cel puțin 924 de acțiuni în justiție în prezent împotriva jurnaliștilor și a mass-mediei din Croația), 16 aprilie 2021, (<https://hnd.hr/eng/cja-survey-at-least-924-lawsuits-against-journalists-and-the-media-currently-active-in-croatia>).

Asociația jurnaliștilor din Croația (2021), *Bačić's persecution of the leaders of the CJA and the Journalists' Union is a new blow to media freedom* (Persecutarea de către Bačić a liderilor CJA și ai Uniunii Jurnaliștilor reprezintă o nouă lovitură la adresa libertății mass-mediei), 13 martie 2021, (<https://hnd.hr/eng/bacic-s-persecution-of-the-leaders-of-the-cja-and-the-journalists-union-is-a-new-blow-to-media-freedom>).

Asociația Jurnaliștilor din Croația și Sindicatul Jurnaliștilor din Croația (2021), *Contribuție la Raportul din 2021 privind statul de drept*.

Baza de date cu informații despre azil, *Raport de țară privind Croația*, actualizat în 2020, (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2021/05/AIDA-HR_2020update.pdf).

Cabinetul Președintelui Republicii (2021), *comunicat de presă din 8 martie 2021*, (<https://www.predsjudnik.hr/vijesti/predsjudnik-republike-predlozio-je-zlatu-durdevic-za-predsjudnicu-vrhovnog-suda-republike-hrvatske/>).

Cabinetul Președintelui Republicii (2021), *comunicat de presă din 25 martie 2021*, (<https://www.predsjudnik.hr/vijesti/ured-predsjudnika-republike-hrvatske-uputio-dopis-drzavnom-sudbenom-vijecu/>).

Centrul pentru Studii de Pace și Platforma croată pentru solidaritatea internațională a cetățenilor (2021), *Contribuție la Raportul din 2021 privind statul de drept*.

Comisia Europeană (2019-2021), *Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană*.

Consiliul de etică al Curții Supreme, *The Ethics Council of the Supreme Court of the Republic of Croatia has decided on the complaints of judges in the procedure of assessing the existence of a violation of the Code of Judicial Ethics* (Consiliul de etică al Curții Supreme a Republicii Croația a decis cu privire la plângerile judecătorilor în procedura de evaluare a existenței unei încălcări a Codului de etică judiciară) - *comunicat de presă din 31 mai 2021*, (<http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=560>); <http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Ev%205-2021-3.pdf>; <http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Ev%207-2021-4.pdf>; <http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Ev%208-2021-3.pdf>; <http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Ev%208-2021-4.pdf>).

- Consiliul European (2021), Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor, *President of Croatian Journalists' Union Maja Sever Threatened with Dismissal (Președintele Uniunii Jurnaliștilor din Croația, Maja Sever, amenințată cu demiterea)*, nr. 40/2021.
- Consiliul European, Platforma pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor (2021), *acțiune în justiție privind defăimarea, împotriva INDEX d.o.o.*, nr. 80/2021.
- Curtea Supremă a Croației (2021), *comunicat de presă din 18 mai 2021*, (<http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=560>).
- Curtea Supremă a Croației (2021), *Solicitare din partea președintelui Curții Supreme*, 5 martie 2021, (<http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Prituzba-2021.pdf>).
- Forumul Civic European (GONG) (2021), *Contribuție la Raportul din 2021 privind statul de drept*.
- GONG (2021), *Scrisoare către GRECO: The Commission must not be destroyed (Comisia nu trebuie să fie distrusă)*, 4 februarie 2021, (<https://www.gong.hr/en/good-governance/anti-corruption-policy/letter-to-greco-plenkovic-undermines-the-fight-aga/>).
- GRECO (2020), *Fifth evaluation round - Evaluation Report on Croatia on preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies* [Runda a cincea de evaluare - Raport de evaluare privind Croația referitor la prevenirea corupției și la promovarea integrității în administrațiile centrale (funcții executive de conducere) și în agențiile de aplicare a legii], 24 martie 2020, (<https://rm.coe.int/fifth-round-evaluation-report-on-croatia-preventing-corruption-and-pro/16809cff22>).
- GRECO (2020), *Fifth Evaluation Round: Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies* [Runda a cincea de evaluare - Raport de evaluare privind Croația referitor la prevenirea corupției și la promovarea integrității în administrațiile centrale (funcții executive de conducere) și în agențiile de aplicare a legii], 24 martie 2020, (<https://rm.coe.int/fifth-round-evaluation-report-on-croatia-preventing-corruption-and-pro/16809cff22>).
- GRECO, *Fourth Evaluation Round: Fourth Evaluation Round, Addendum to the Second Compliance Report Croatia, Addendum to the Second Compliance Report Croatia (Runda a patra de evaluare GRECO - Addendum la al doilea raport de conformitate privind Croația)*, 21 octombrie 2020, (<https://rm.coe.int/fourth-evaluation-round-corruption-prevention-in-respect-of-members-of/1680a010c3>).
- Hotărârea Curții Constituționale din 14 septembrie 2020, *U-II-2379/2020*, (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2020_09_105_1969.html).
- Hotărârea Curții Constituționale din 2 iulie 2019, *U-III-673/2018*, (<https://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/fOdluka.xsp?action=openDocument&documentId=C12570D30061CE54C125842D00218646>).
- Hotărârea Curții Constituționale din 23 martie 2021, *U-I-1039/2021*, ([https://sljeme.usud.hr/Usud/Praksaw.nsf/C12570D30061CE54C12586A200446E08/\\$FILE/U-I-1039-2021%20i%20dr.pdf](https://sljeme.usud.hr/Usud/Praksaw.nsf/C12570D30061CE54C12586A200446E08/$FILE/U-I-1039-2021%20i%20dr.pdf)).
- Hotărârea Curții Constituționale din 3 noiembrie 2020, *U-I-4658/2019*, ([https://sljeme.usud.hr/Usud/Praksaw.nsf/C12570D30061CE54C1258615004B58C4/\\$FILE/U-I-4658-2019%20i%20dr.pdf](https://sljeme.usud.hr/Usud/Praksaw.nsf/C12570D30061CE54C1258615004B58C4/$FILE/U-I-4658-2019%20i%20dr.pdf)).
- Hotărârea Înaltei Curți Administrative din 10 decembrie 2020, *Usž-2745/18-5*, (https://www.sukobinteresa.hr/sites/default/files/akti/2021/milan_bandic_p-130-14_presuda_visokog_upravnog_suda_republike_hrvatske.pdf).
- Hotărârea Înaltei Curți Administrative din 12 septembrie 2019, *Usž-1948/19-2*, (<https://www.sukobinteresa.hr/sites/default/files/akti/2019/p-73-18-19-27.pdf>).

Hotărârea Înaltei Curți Administrative din 27 mai 2020, *Usz* – 2889/20-2, (https://www.sukobinteresa.hr/sites/default/files/akti/2021/andrej_plenkovic_p-381-18_presuda_visokog_upravnog_suda_usz-2889-20.pdf).

Human Rights House Zagreb (2021), *Contribuție la Raportul din 2021 privind statul de drept*.

ILGA-Europe (2021), *Contribuție la Raportul din 2021 privind statul de drept*.

Înalta Curte Administrativă, *comunicat de presă din 3 februarie 2021*, (<https://sudovi.hr/sites/default/files/priopcenja/2021-02/Visoki%20upravni%20sud%20Republike%20Hrvatske%20-%20priop%C4%87enje%20za%20javnost%203.%20velja%C4%8De%202021.pdf>).

Lista Novi (2021), *A fost publicat un nou post vacant pentru președintele Curții Supreme, termenul de depunere a candidaturilor fiind de 30 de zile*, 31 martie 2021, (https://www.novolist.hr/novosti/hrvatska/raspisan-novi-poziv-za-predsjednika-vrhovnog-suda/?meta_refresh=true).

Osservatorio Balcani Caucaso Transeuropa (2021), *Contribuție la Raportul din 2021 privind statul de drept*.

Parlamentul Croației, *Strategia anticorupție pentru perioada 2015-2020*, 27 februarie 2015, (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_26_545.html).

Proiect de strategie anticorupție pentru perioada 2021-2030, astfel cum a fost publicat pentru consultare publică, 25 iunie 2021, (<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=16930>).

Rapoartele naționale elaborate de instituția națională pentru apărarea drepturilor omului din Franța (CNCDDH) și de instituțiile naționale pentru promovarea și protecția drepturilor omului din Croația, Grecia, Serbia și Slovenia, [data – a se actualiza], (<http://ennhri.org/rights-at-borders/>).

Rețeaua europeană a instituțiilor naționale pentru drepturile omului (2021), *Contribuție la Raportul din 2021 privind statul de drept*.

Telegram (2021), *Ovo je bomba. Telegram otkriva tajnu snimku: ovako HDZ-ov gradonačelnik Požege diktira koje firme moraju dobiti poslove*, 12 ianuarie 2021, (<https://www.telegram.hr/politika-kriminal/ovo-je-bomba-telegram-otkriva-tajnu-snimku-ovako-hdz-ov-gradonacelnik-pozege-diktira-koje-firme-moraju-dobiti-poslove/>).

Večernji list (2020), *Dosje o Bandićevoj poskupjeloj Žičari: Laži, aneksi, tužbe ljubavne afere, osvete...*, 29 noiembrie 2020, (<https://www.vecernji.hr/vijesti/dosje-o-bandicevoj-poskupjeloj-zicari-lazi-aneksi-tuzbe-ljubavne-afere-osvete-1449799>).

Večernji list (2020), *USKOK i PNUŠKOK provode izvide o sljemenskoj žičari*, 27 noiembrie 2020, (<https://www.vecernji.hr/vijesti/uskok-i-pnuskok-provode-izvide-o-sljemenskoj-zicari-1449498>).

Anexa II: Vizita de țară efectuată în Croația

Serviciile Comisiei au organizat reuniuni virtuale în aprilie și mai 2021 cu:

- Agenția pentru Mijloacele Electronice de Media
- Asociația Editorilor de Ziare din Croația
- Asociația Judecătorilor (Judecător Damir Kontrec)
- Asociația jurnaliștilor din Croația
- Baroul
- Biroul Avocatului Poporului
- Biroul Comisarului pentru Informații
- Biroul Guvernamental pentru cooperarea cu ONG-urile
- Biroul Guvernamental pentru Legislație
- Biroul Parchetului de Stat (inclusiv USKOK-urmărire penală specializată în anticorupție)
- Centrul pentru Studii de Pace
- Comisia de Stat pentru Supravegherea Procedurilor de Achiziții Publice
- Comisia pentru prevenirea conflictelor de interese
- Consiliul guvernamental pentru prevenirea corupției
- Consiliul Judiciar de Stat
- Consiliul național parlamentar pentru monitorizarea punerii în aplicare a strategiei de combatere a corupției
- Consiliul Parchetului de Stat
- Crosol
- Curtea Supremă
- GONG
- Human Rights House
- Ministerul Culturii și Mass-Mediei
- Ministerul Justiției și Administrației
- Oficiul național de audit
- Peace Institute.
- PNUSKOK - poliția specializată anticorupție
- Secretariatul Parlamentului
- Sindicatul Jurnaliștilor din Croația

* Comisia s-a întâlnit, de asemenea, cu următoarele organizații în cadrul mai multor reuniuni orizontale:

- Amnesty International
- Centrul european pentru legislație nonprofit
- Centrul european pentru libertatea presei și a mijloacelor de informare în masă
- Centrul pentru Drepturi Reproductive
- CIVICUS
- Comisia Internațională a Juriștilor
- Comitetul Helsinki -Țările de Jos
- Conferința bisericilor europene
- EuroCommerce
- Federația Europeană a Jurnaliștilor
- Federația Internațională pentru Drepturile Omului
- Forumul Civic European
- Forumul European al Tineretului
- Front Line Defenders
- Fundația Human Rights House

- Human Rights Watch
- ILGA-Europa
- Institutul de Politici Europene pentru o Societate Deschisă
- Institutul Internațional de Presă
- Parteneriatul European pentru Democrație
- Philanthropy Advocacy
- Protection International
- Reporteri fără Frontiere
- Rețeaua Europeană a Federației Internaționale pentru Planificare Familială
- Societatea civilă Europa
- Transparency International EU
- Uniunea Libertăților Civile pentru Europa